Çocukların Hakları logo! tarafından basitçe açıklanıyor

yayınlayan

Federal, Aile, Yaslılar, Kadınlar ve Genclik Bakanlıgı

Benno Schick
Andrea Kwasniok

tarafından tavsiye edilmiştir

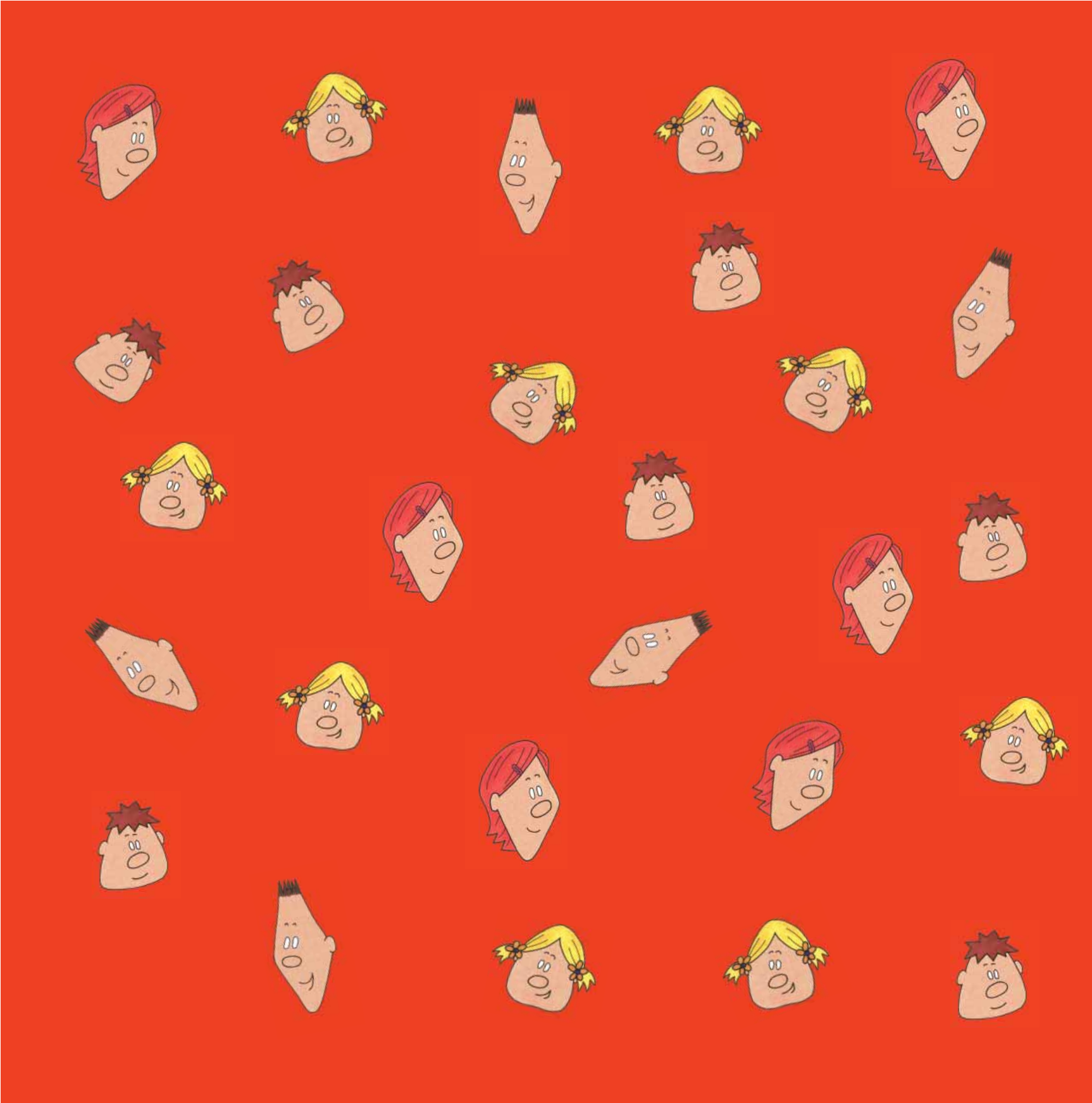

Dizin

Yayınlayan: Federal Aile, Yaşlılar,
Kadınlar ve Gençlik Bakanlığı
11018 Berlin
www.bmfsfj.de

Redaksiyon: Eva Radlicki
HR Kinder und Jugend
Redaksiyon Enformasyon/logo!
55100 Mainz

Metinler: Benno Schick, Andrea Kwasniok

Kapak: neuegestalten, Mainz-Kostheim

Çizgiler: Thomas Leinberger

Basım Yeri: PV Projekt Verlag GmbH, Stuttgart

Tüm hakları saklıdır. Fotoğrafların, çizgilerin ve metinlerin kısmen de olsa basılması yayıncının kesin iznine bağlıdır.

Yenilenmiş 1. Baskı: İlkbahar 2007

Fotoğraflar:

"Globale March" 1998:	**S.53 (Fotoğraf Patrick Aviolats)**
BMÇHK Üyeleri:	**S.22**

Çocukların Hakları logo! tarafından basitçe açıklanıyor

yayınlayan

Federal, Aile, Yaslılar,
Kadınlar ve Genclik
Bakanlıgı

Benno Schick
Andrea Kwasniok

tarafından tavsiye edilmiştir

Stiftung Lesen

İçindekiler

Önsöz 9

I. Giriş 13

Çocuk hakları sözleşmesini kim ilan ediyor? 15

Çocuk hakları sözleşmesi neden var? 17

Bir devlette çocuk hakları sözleşmesi ne zaman geçerli oluyor? 18

Çocuklar haklarına nasıl kavuşuyorlar? 19

Çocuk hakları sözleşmesi kimler için geçerlidir? 20

Çocuk hakları sözleşmesi gerçekten birşey kazandırıyor mu? 21

II. Çocukların hakları şunlardır 25

1. Tüm çocuklar için eşit haklar 25

2. Özel haklar 29

Mektup gizliliği 31

Spor, oyun ve huzur 33

3. Büyük olmak 35

Yaşama hakkı 36

Ben kimim? 36

Annem babam ve ben 37

Anne babadan ayrılmak 38

Evlat edinme 40

Yaşam yardımı 40

4. Kamusal haklar 43

Eğitimim 44

İnancım 46

Düşüncem 47

logo! A'dan Zebra'ya kadar haber programı 49

5. Sömürü ve şiddete karşı koruma 51

Çocuk işçi çalıştırma 52

Cinsel suistimal 54

Anne baba tarafından suistimal 56

Savaşan çocuklar 58

Mülteci olarak çocuklar 60

Uyuşturucu 63

Suçlu olarak çocuklar 64

III. Çocuklar haklarını böyle arıyorlar 69

Bireysel haklar 70

Siyasi haklar 72

Çocuk hakları için özel eylemler 75

IV. Çocuğun hakları üzerine 20. Kasım 1989* tarihli sözleşme 78

Önsöz

Ursula von der Leyen

Federal Gençlik Bakanı

Merhaba,

çocuklar haklara sahipler – siz haklara sahipsiniz! Bunların en önemlileri Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinde bulunuyor. Bu haklar tüm dünyada 18 yaşına kadar olan bütün çocuklar ve gençler için geçerlidir. Erkek mi kız mı olduğu, hangi renkten olduğu ve hangi dili konuştuğu, anne babasının fakir mi yoksa zengin mi olduğu hiç farketmez. Çocuk hakları insan haklarıdır ve herkes için geçerli olmalıdır! Bu nedenle 1989'da yeryüzündeki ülkelerin tamamına yakını Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesini imzaladı. Bu Çocuk Hakları Sözleşmesi tüm çocukların hangi taleplerde bulunabileceklerini açıklayan 54 maddeden oluşuyor.

Orada belirtilen haklardan bazıları olan

- yaşam hakkı
- eğitim hakkı veya
- şiddetten korunma hakkı

gibi haklar pek çoğunuz için gayet doğal görünüyorlar. Ama maalesef savaşların ve açlıkların hüküm sürdüğü ülkeler de var. Çocuklar asker olarak diğer insanlara ateş etmeye, öldürmeye zorlanıyorlar veya kendileri ölüyorlar. Genellikle insanı üzen, zor durumda olan çocukların resimlerini günlük haber programlarından muhakkak tanıyorsunuzdur. Özellikle fakir ülkelerde bütün gün çalışmak zorunda kalan, oysa severek okula gitmek isteyecek olan pek çok çocuk var. Oralarda çocukların haklarıyla ilgilenen kimse yok gibi.

Almanya'da da bütün çocuklar iyi durumda değil. Onlara şiddet uygulanıyor, bazıları cinsel tacize uğruyor veya anne babasının iş bulamamasının acılarını çekiyorlar. Yabancı kökenli çocuklar sık sık dışlanıyorlar veya kötü muameleye maruz kalıyorlar. Çözülmesi gereken diğer bir problem de, örneğin şehirlerde çok az oyun olanakları olması.

Hangi haklara sahip olduğunuzu bilmeniz için 54 maddenin tamamı 78. sayfadan itibaren sizin için basıldı. Herşeyi daha iyi anlamanız için de broşür, anlaşmanın tek tek maddelerinde ne kastedildiğini tam olarak size açıklıyor – Nora, Jan, Nicole ve Hasan da size eşlik ediyorlar.

Haklarınız üzerine bilgi edindikten sonra olabildiğince çok insana bundan bahsetmelisiniz. Bu hakların büyükler tarafından dikkate alınmasına da bu şekilde yardımcı olabilirsiniz. Çünkü pek çok yetişkin, çocukların tam olarak hangi haklara sahip olduklarını hiç bilmiyorlar! En iyisi evde, okulda, arkadaşlarınızla, gittiğiniz dernekte veya politikacılarla bunun üzerine tartışmanız ve nelerin düzeltilmesi gerektiğini onlara söylemenizdir. Haklar üzerine ne kadar çok konuşulursa ve ne kadar çok çocuk – ve yetişkinler de – bundan haberdar olursa gelecekte pek çok çocuğun durumunun daha iyi olma şansı da o kadar büyük olur. Belki de Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin haklarının ihlal edildiği bazı haksızlıkları keşfedebilirsiniz. O zaman buna karşı girişimde bulunmalısınız! Aktif olmak istemeniz halinde size yardımcı olabilecek önerileri ve başvuruda bulunabileceğiniz telefon numaralarını 70. sayfadan itibaren bulabilirsiniz. Eğer kendiniz de zor durumdaysanız verilen telefon numaraları işinize yarayabilir.

Çocuklara saygılı bir dünya için tüm çocuklara cesaret ve harika fikirler diliyorum!

Sizin

Ursula von der Leyen

Buraya arkadaşınızın fotoğrafını yapıştırabilir ve ona ait bilgileri yazabilirsiniz.

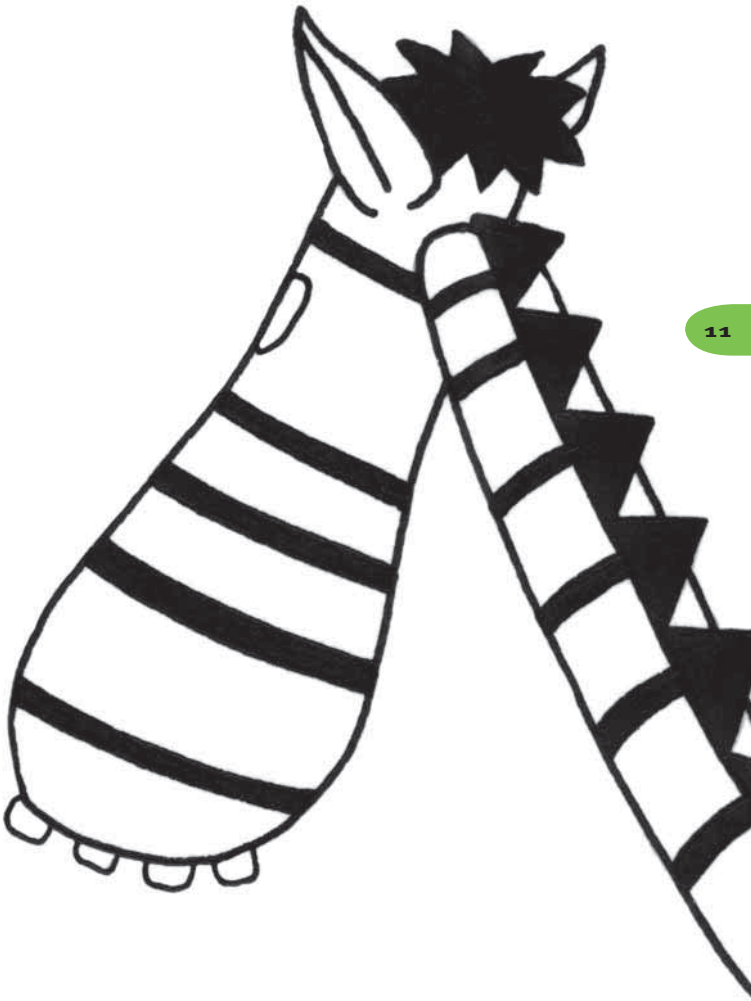

I.

Giriş

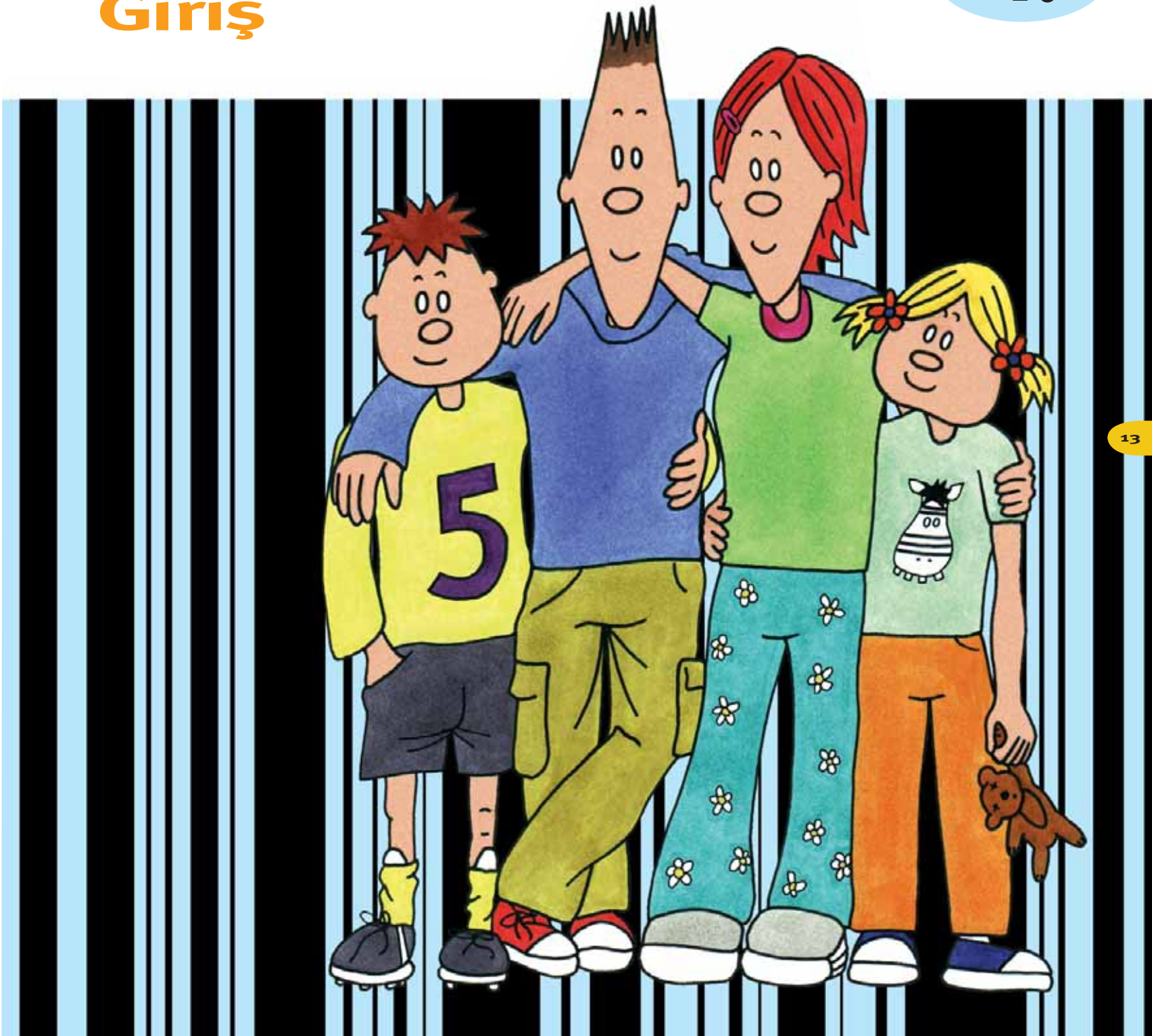

Çocuk Hakları Sözleşmesini kim ilan ediyor?

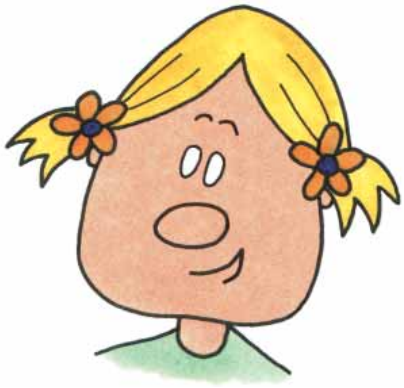

Buraya kendi fotoğrafınızı yapıştırabilirsiniz.

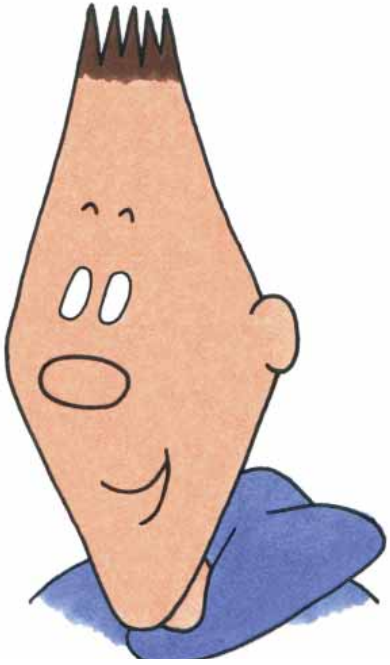

Nora, Jan, Nicole, Hasan ve

(kendi isimlerinizi yazın)

sadece kendilerinin değil yeryüzündeki tüm çocukların hangi haklara sahip olduklarını bilmek istiyorlar. Ancak bu konuda belki birşeyler bulabilecekleri kanun ve diğer hukuksal metinleri okumak onlara çok zor geliyor

Ne yapabilirler?

Bu broşürü okuyun! Çünkü burada dünya çocuklarının hangi haklara sahip oldukları yazıyor. Çünkü, dünyadaki hemen tüm devletler çocuk hakları üzerine bir anlaşmayı imzaladılar. Tarih 20 Kasım 1989'du. 2004 yılında Çocuk Hakları Sözleşmesi onbeş yaşına bastı.
Anlaşma ikiden daha fazla devlet arasında yapıldığı için sözleşme deniyor. Bu, sözbirliği anlamına geliyor. Sözleşme yalnızca çocuklar için geçerli ve onlara en önemli hakları veriyor: Bu haklara temel haklar deniyor.

Ülkelerin yaptığı anlaşmanın adı Çocuk Hakları Sözleşmesi.
Çocuk Hakları Sözleşmesi üzerine çocuklardan örnekler ve resimler vererek yazıyoruz.

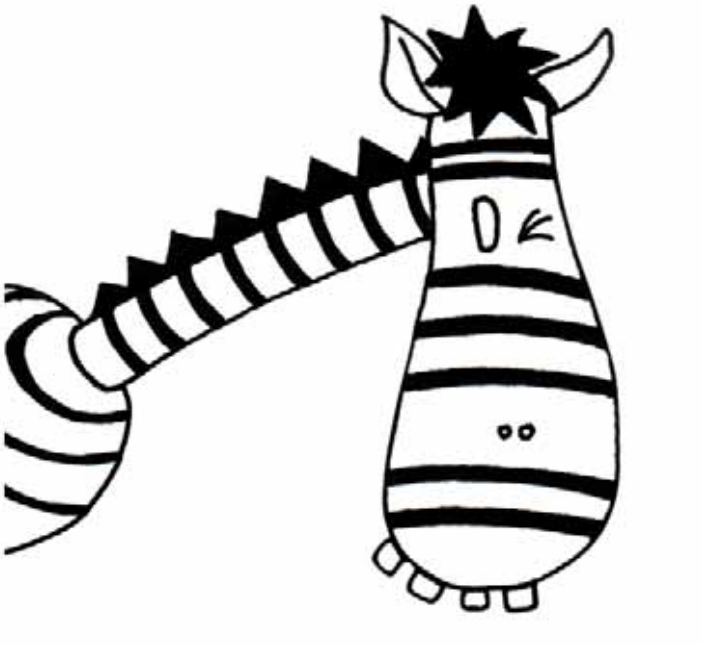

Biz kimiz?

Biz çocuk haber programı logo!'nun çalışanlarıyız. logo! karmaşık olanı basitçe açıklar. logo! tüm dünyadan haberler verir ve bu arada zebra Gunnar tarafından desteklenir.

logo! pazartesi cuma arası saat 15.50'de ve pazartesi perşembe arası saat 19.50'de KI.Ka'da ve cumartesi saat 8.50'de ZDF'de seyredilebilir.

Anlaşmalar ve kanun metinleri genellikle neredeyse kimsenin hatta yetişkinlerin de büyük bölümünün anlamayacağı şekilde oldukça karmaşık. Bu nedenle sizin logo! haberlerinden alıştığınız şekilde, herşeyi mümkün olduğunca basit olarak ifade etmeye çalıştık.
Bir cümleyi ya da kelimeyi ilk okumada anlamıyorsanız, bekleyin. Bazıları daha sonra tekrar geliyorlar. Ve: Kitabı sırayı takip ederek okumanız gerekmiyor – yani en çok neresi ilginizi çekiyorsa oradan başlayabilirsiniz.

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde neler yazdığını hemen bilmek isteyen 25. sayfayı çevirsin. Çocuk Hakları Sözleşmesi düşüncesinin nasıl oluştuğuna, kimler için geçerli olduğuna ve kimlerin katıldığına ilgi duyuyorsanız o zaman buradan okumaya devam edin.

Çocuk Hakları Sözleşmesi

neden var?

1979 yılı yeryüzünde çocuk yılıydı. Bu nedenle komşumuz Polonya hükümeti bu yılda Birleşmiş Milletler'e bir Çocuk Hakları Sözleşmesi çıkartılması konusunda öneride bulundu.

Birleşmiş Milletler dünyadaki hemen tüm devletlerin temsil edildiği ve barış için ve yoksulluğa karşı çalışan bir kuruluştur. Birleşmiş Milletler'in İngilizcesi "United Nations" olduğundan UN olarak kısaltılır.

Tabii ki öyle hemen çocuk hakları yazmanın o kadar kolay olmadığını tahmin edebilirsiniz. Çocukların ne tür haklara sahip olmaları gerekir ve örneğin anne babalarının ne tür?

Birleşmiş Milletler'de değişik devletlerin temsilcileri anne babaların çocukları karşısında ne tür haklara sahip olmaları gerektiğini açıklığa kavuşturamadılar.

Yalnızca, çocukların gelecekte büyükler tarafından daha ciddiye alınmak zorunda olmaları için özel temel haklar elde etmeleri gerektiği konusunda anlaşma sağlandı. Ancak bu temel hakların nasıl olmaları gerektiği üzerine uzunca bir süre tartışıldı.

Bazı devletler daha fazla çocuk hakları talep ettiler. Bazı çocuk hakları oldukça pahalı olduğu (örneğin herkes için okul) ve yoksul ülkelerin bunun için parası olmadığı için, pek çok yoksul devlet buna karşı çıktı.
Birleşmiş Milletler'de görüşmeler toplam olarak on yıl sürdü!
Pek çok farklı ülkenin bir anlaşma üzerinde uzlaşması genellikle bu kadar uzun sürüyor. Ama diplomatlar da – yani ülkelerin temsilcileri – yalnızca yılda bir kez toplandılar. 1989'da nihayet anlaşma hazırlandı.

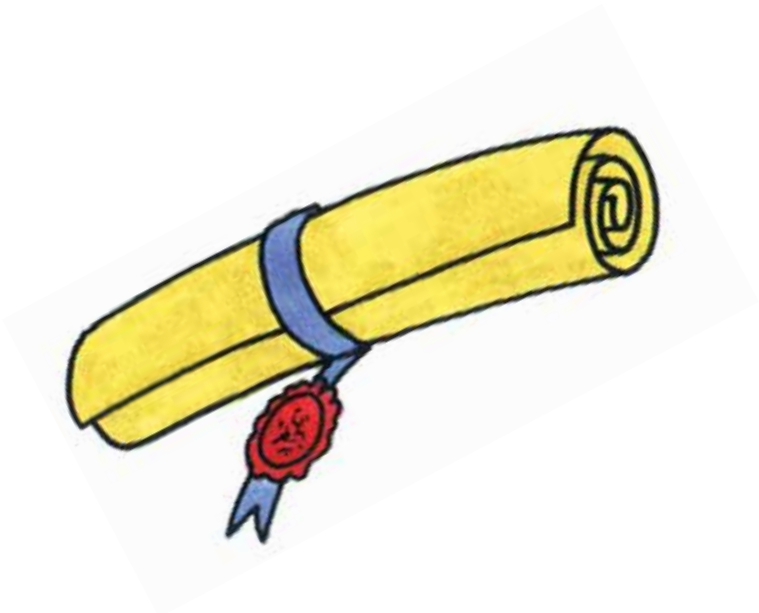

Bir devlette Çocuk Hakları Sözleşmesi ne zaman geçerli oluyor?

Çocuk hakları sözleşmesinin bir devlette gerçekten geçerli olması için bu ülkede onaylanması gerekiyor. Örneğin Almanya'da parlamentonun, Almanya Federal Meclisi'nin onaylaması gerekiyordu.

Almanya Federal Meclisi onayladığı için, Çocuk Hakları Sözleşmesi 5 Nisan 1992'den beri Almanya'da geçerli.

Bu arada 192 devlet Çocuk Hakları Sözleşmesini onayladı. Bunlar, Somali ve ABD dışında kalan dünyanın bütün devletleridir.
Somali uzun savaşlardan öylesine tahrip olmuştuki Çocuk Hakları Sözleşmesini onaylayacak kimse yoktu.

ABD'de parlamento onaylamadı. Pek çok Amerikalı politikacı çocuklara çok fazla, anne babalara ise çok az hak tanındığını düşündü.

Ancak ABD ve Somali olmadan da:
Çocuk Hakları Sözleşmesi yaklaşık 2 milyar insan için geçerli! Çünkü 191 devlette bu kadar çocuk yaşıyor.
Bir devlet Çocuk Hakları Sözleşmesini onayladığında genellikle bu devletin kuralları ve yasaları çocukların yararına olmak üzere değiştirilmek zorundadır. Devletler onayladıklarında buna mecburdurlar.

Bazen Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde yazanlar biraz belirsiz kalıyor. Bu yüzden, devletlerin ek düzenleme yapmaları gerekiyor. Örneğin Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde yoksul çocuklara yeterli giysileri ve yiyecekleri olması için yardım edilmesi yazıyor. Ama bu yardımın tam olarak nasıl olması gerektiği, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde yazmıyor. Demekki her ülke bunu kendisi düşünerek tam olarak belirlemek zorunda.

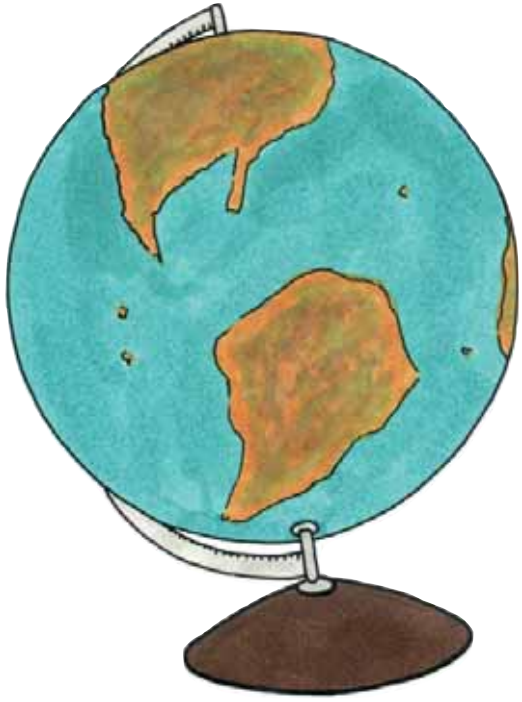

Çocuklar haklarına
nasıl kavuşuyorlar?

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde maalesef, çocukların haklarını talep edecekleri resmi bir makam bulunmuyor. Çocuklar kendi devletlerinde şikayette bulunmayı denemek zorundalar. Bunu nasıl yapabileceğinizi 69. sayfadan itibaren Bölüm III'te bulabilirsiniz.

Önemli olan çocukların, örneğin kuruluşlar tarafından desteklenmesidir. Bir çok devlette Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin kendi devletlerinde gerçekten uygulanmasına dikkat eden koalisyonlar yani birlikler vardır.
Almanya'da Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin uygulanması için 90 kuruluş National Coalition adlı ulusal koalisyona katılmaktadır (adresler 75. sayfada): Örneğin Alman Çocuk Yardım Kurumu (Deutsches Kinderhilfswerk), "Çocuk ve Çevre" Derneği ("Kind und Umwelt") ve Alman Spor Gençliği Birliği (Deutsche Sportjugend).

Çocuk Hakları Sözleşmesi
kimler için geçerlidir?

Çocuk Hakları Sözleşmesi bir preamble ile başlı-yor. Bu, önsöz anlamına geliyor. Daha sonra düzen-lemeler geliyor: Maddeler Mad. olarak kısaltılıyor.

Mad.1 bir insanın çocuk sayılması ve Çocuk Hakları Sözleşmesi tarafından korunması için kaç yaşında olması gerektiğini kararlaştırıyor. Bu maddede şöyle yazıyor: Her devlet, vatandaşlarının kaç yaşına kadar çocuk sayılacağını tesbit ediyor. Normal olarak Mad.1'e göre, 18 yaşından küçük olan herkes çocuk sayılıyor.

Alman yasalarında örneğin, insanların 18 ya şında ergin olacağı yazıyor. O halde Alman-ya'da 18 yaşın altındakiler çocuk oluyor. Bir Asya devleti olan Nepal'de ise durum baş ka. Orada 15 yaşında olan biri artık çocuk sayılmıyor ve böylece Çocuk Hakları Sözleş mesi tarafından korunmuyor.

Bu gerçi haksızlık ama, yoksul ülkelerin çoğu başka bir düzenlemeyi imzalamazlardı. Şöyle söylüyorlar: Biz tüm insanları 18 yaşına kadar, Sözleşme'de yazdığı şekilde korumayı sağlayacak durumda değiliz.

Çocuk Hakları Sözleşmesi
gerçekten birşey kazandırıyor mu?

Tüm devletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne dair kendilerinin neler yaptıkları üzerine düzenli olarak rapor vermek zorundalar.

Rapor, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Kurulu'na sunulmak zorunda. Bu kurulda Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni kabul eden devletlerde Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne gerçekten uyulup uyulmadığını denetleyen, seçilmiş 18 kişi bulunuyor (Mad. 43).

Bu 18 uzman, durumun iyileştirilmesi önerilerinde de bulunabilirler (Mad. 45).
Bu 18 kişinin şu anda hangi ülkelerden geldiklerini görmek için atlasa bir bakın.

Almanya (hemen bulmanız gerekiyor), Arjantin (Amerika'nın güneyinde), Brezilya (Amerika'nın güneyinde), Burkino Faso (Afrika'nın batısında), Cezayir (Afrika'nın kuzeybatısında), Hollanda (Kuzey Denizi'nin güney kısmında), İtalya (Avrupa'nın güneyinde), Jamaika (Kuzey ve Güney Amerika arasında bir ada), Katar (Arap yarımadasının doğusunda), Kenya (Afrika'nın batısında), Kore (Asya'nın doğusunda bir yarımada), Mısır (Afrika'nın kuzeyinde), Norveç (Avrupa'nın kuzeyinde), Paraguay (Güney Amerika'nın ortasında), Sırbistan-Karadağ (Avrupa'nın güneydoğusunda), Suudi Arabistan (nerede olduğunu ismi söylüyor), Tayland (Asya'nın güneyinde), Tunus (Afrika'nın kuzeyinde).

2003'ten beri Çocuk Hakları Kurulu'nda bir Alman var. Bir sonraki sayfada kim olduğunu görebilirsiniz.

Çocuk Hakları Kurulu'ndan
3 uzman

Almanya'dan Lothar Krappman
2003'te kurula seçildi. Kendisi profesör ve çocuk oyunları, çocuk anlaşmazlıkları, çocuk arkadaşlıkları ve okulda öğrenme üzerine araştırmalar yaptı.

„ Her zaman özellikle bütün çocuklar okula gidiyorlar mı, yoksa daha henüz çocukken para kazanmak zorundalar mı diye soruyorum. Beni bütün kızların okula gidip gitmediği de ilgilendiriyor.
Biz hükümetlerden çocukların okulda dövülmemelerini ve kötü muameleye maruz kalmamalarını da talep ediyoruz."

Kenya'dan Joyce Aluoch
2003'te kurula seçildi. Aile ve gençlik konularında Kenya'nın en yüksek mahkemesinde hakim. Çocuk hakları Afrika kurulunun başkanı.

„Çocuk hakları tartışmalarında çocukların hükümet heyetlerine eşlik etmelerini kurul her zaman memnuniyetle izliyor. Bunun, tüm dünyada çocukların haklarına ait olduğunun altı çiziliyor ve biz bunu güvence altına almak ve korumak istiyoruz."

Paraguay'dan Rosa Maria Ortiz
2003'te kurula seçildi. Latin Amerika'da çocukların haklarını savunan pek çok kuruluşla birlikte çalışıyor.

„Kurulda, genç erkek ve kızların ve büyümekte olanların yaşam şartlarını iyileştirmek için hükümetlerin sorumluluklarını yerine getirmelerini sağlamaya çalışıyoruz.
İsteğim mümkün olabildiğince tüm dünyada genç erkek ve genç kızların anne baba sevgisiyle büyüyebilmeleri için hükümet programlarında ailenin desteklenmesidir."

Alman hükümeti 1994 yılında Çocuk Hakları Kuruluna ilk raporunu sundu ve her beş yılda bir bunu tekrarlayacak (Mad.44)
1999 yılında Alman hükümetinin yine rapor yazma zamanı gelmişti: Yeni bir rapor sunmak zorundaydı. Bu rapor 2001 yılında sunuldu ve Ocak 2004'te Çocuk Hakları Kurulu üyeleriyle Cenevre'de (İsviçre) görüşüldü. Kurul Almanya'da Çocuk Hakları Sözleşmesi için birçok şeyin zaten yapıldığı ancak bazı şeylerin de düzeltilmek zorunda olduğu konusuna yeniden işaret etti. Örneğin kurul Almanya'da çocukların görüşlerinin bir çok defa dikkate alınmadığını ve bizlerin Almanya'ya başka yerden gelen çocuklara kısmen yeterince yardım etmediğimizi belirtti. Ayrıca Almanya genelinde özel olarak çocuklarla ilgilenen bir yerin gerekip gerekmeyeceği konusunda Alman hükümetinin düşünmesi istenildi.

Alman hükümeti Çocuk Hakları Kurulu'na bir sonraki raporunu 2009 yılında sunmak zorunda.
.

Buraya arkadaşınızın fotoğrafını yapıştırabilir ve ona ait bilgileri yazabilirsiniz.

Çocukların hakları şunlardır

II.

1

Tüm çocuklar için eşit haklar

Sonja'nın bir hayali var – uzun zamandan beri:
İtfaiyeci olmak istiyor. Aynen köylerinden bir sürü erkek çocuğu gibi gönüllü itfaiyeciler gençlik kuruluşunda görev almak, resmi elbise giymek, uygulamalarda hortum tutmak istiyor. Ancak itfaiye şefi diyor ki: „Hayır, yapamazsın. Sen bir kızsın." Sonja kızıyor ama pes etmiyor. Şikayette bulunuyor. Bölge yangın komiserliğine. Ve haklarını elde etmesine yardım etmeleri için logo!'yu arıyor.

Sonja, aslında köylerindeki erkek çocuklarla tam olarak aynı haklara sahip.
Çünkü: Tüm çocuklar eşittir.
Erkek mi yoksa kız mı oldukları, hangi ülkeden geldikleri, hangi renge ya da dine ait oldukları, hangi dili konuştukları farketmez. Engelli mi yoksa sağlıklı mı oldukları, anne babalarının ne iş yaptıkları farketmez. Tüm çocuklar eşittir ve hiçbirine herhangi bir neden ötürü „ayrımcılık", yani haksızlık yapılamaz. Bu, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 2. maddesinde yazıyor. Bu durum sözleşmeyi onaylamış devletlerdeki tüm çocuklar için geçerlidir.

Yani itfaiye şefinin Sonja'ya yaptığı gibi, bir haksızlığa uğrarsanız bu „ayrımcılıktır" ve yasaktır. O zaman Sonja'nın yaptığı gibi şikayette bulunabilir ve hakkınızı talep edebilirsiniz.

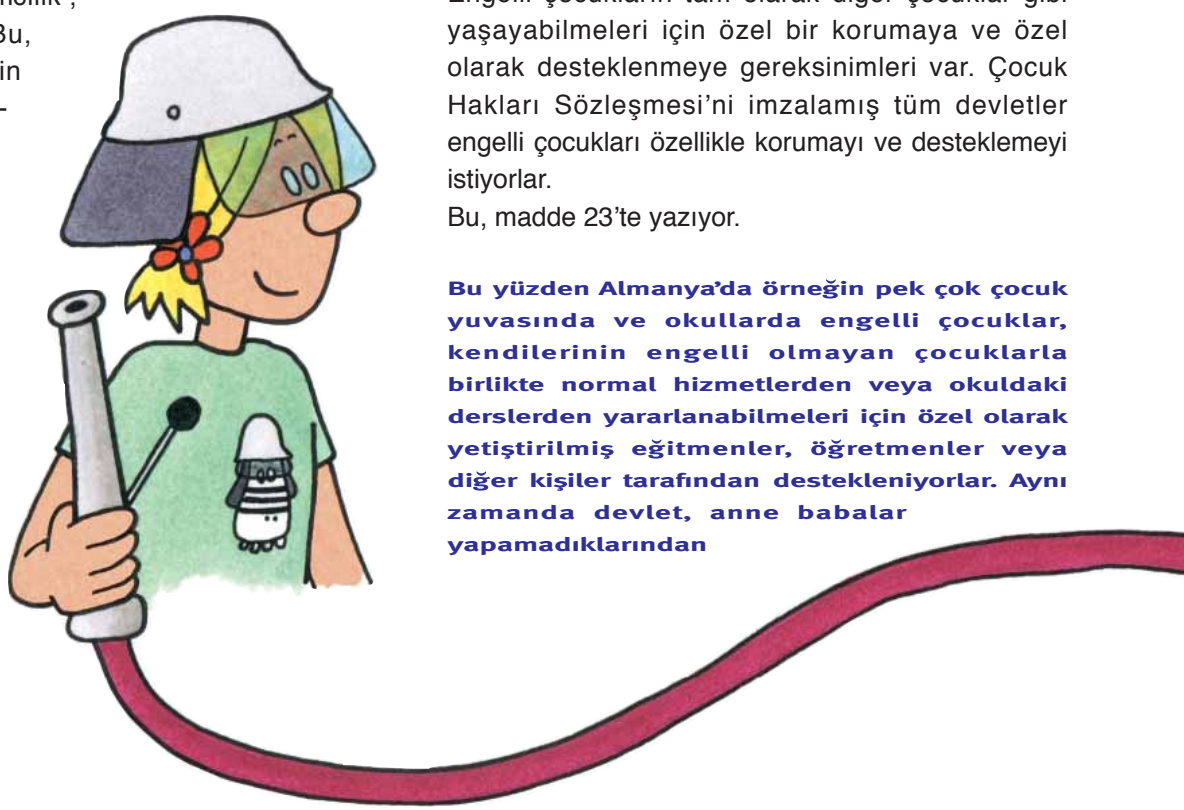

Diğer çocuklar kadar iyi düşünemeyen ve konuşamayan ya da o kadar iyi yürüyemeyen, göremeyen veya duyamayan, bu yüzden özel korumaya ihtiyaçları olan çocuklar var. Bu çocukların bir veya birden fazla engelleri var; örneğin doğuştan sağır veya körler ya da bir hastalıktan ötürü öyle olmuşlar. Veya ağır bir trafik kazası geçirmişler ve o zamandan beri felçli durumdalar ve tekerlekli sandalyede oturmak zorundalar. Birbirinden farklı türde engeller bulunuyor; zihinsel engeller, fiziksel ve ruhsal engeller var.

Bu çocuklar diğer tüm çocuklarla aynı haklara sahipler. Ancak bu haklara sahip olmaya tek başlarına dikkat edemiyorlar veya başkaları onların bu haklarını ihlal edince Sonja gibi şikayette bulunamıyorlar.

Engelli çocukların tam olarak diğer çocuklar gibi yaşayabilmeleri için özel bir korumaya ve özel olarak desteklenmeye gereksinimleri var. Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni imzalamış tüm devletler engelli çocukları özellikle korumayı ve desteklemeyi istiyorlar.
Bu, madde 23'te yazıyor.

Bu yüzden Almanya'da örneğin pek çok çocuk yuvasında ve okullarda engelli çocuklar, kendilerinin engelli olmayan çocuklarla birlikte normal hizmetlerden veya okuldaki derslerden yararlanabilmeleri için özel olarak yetiştirilmiş eğitmenler, öğretmenler veya diğer kişiler tarafından destekleniyorlar. Aynı zamanda devlet, anne babalar yapamadıklarından

veya bu çocukların anne babalarının çalışmaya gidebilmeleri için çocukların evden alınmasını, okula götürülmesini ve tekrar geri getirilmesini sağlıyor. Ancak çocukların bir kısmı için, kendilerinin daha da iyi desteklenecekleri özellikli bir çocuk bakım kurumuna veya okuluna gidebilmeleri daha iyi olabilir.

Çocuk Hakları Sözleşmesi bir azınlık gurubuna ait olan çocukları da özel korumaya tabi tutuyor.
Azınlıklar bir devletin içinde çoğunluklukta olan insanlara göre, örneğin başka bir halka ait olan ve başka bir dil konuşan veya başka bir dine sahip insan gruplarıdır.

Bir Slav halkı olan Sorpların torunlarından olan Juri buna iyi bir örnek.
Almanca konuşuyor ve Alman vatandaşı. Ancak Juri Sorp dilini de konuşuyor ve halkının tarihini biliyor. Özel olarak Sorp çocukları için olan bir okulda bütün bunlar öğretiliyor.

Juri Alman vatandaşı olan diğer her çocuk gibi, onlarla eşit haklara sahip. Ancak: Almanya'da yaşamasına rağmen Juri, kendi halkı arasında nasılsa o şekilde yaşama hakkına da sahip. Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 30. maddesinde öyle yazıyor. Bunun anlamı: Juri kendi dilini konuşabilir, Sorp çocukları için olan bir okula gidebilir, büyükanne-büyükbaba ve anne babasından öğrendiği şekilde Sorp bayramlarını kutlayabilir.

Böyle bir gelenek her yıl 25 Ocak'ta kutlanan Ku Düğünü. Uzun bir kışın ardından sonunda ilkbahar kendini gösterince ve ilk kuşlar „düğün yapınca", yani yuva yapıp yumurta bırakınca, o zaman soğuk mevsimde evde kalan kuşlara yem veren tüm çocuklar ödüllendiriliyor. Çocuklar boş tabak ve çanakları pencereye koyuyorlar ve teşekkür olarak şeker ve kurabiye kazanıyorlar. Düzenlenen bir kutlamada çocuklar Kuş Düğünü'nü canlandırıyorlar: Sorp kıyafetleri içinde gelin ve damat ve düğün sofrasında kuş kılığına girmiş bir sürü çocuk oluyor.

Bu maddenin olması iyi çünkü, azınlıkların korunması her zaman gayet doğal değildi. 60 yıl önce Almanya'da diktatör Hitler iktidardayken Sorplar'ın ve diğer azınlıkların özgürlükleri ellerinden alınmıştı.

Ama tüm çocukların okulda ve meslek eğitiminde eşit şanslara sahip olması da çok önemli. Almanya'ya yeni geldikleri için ya da aileleri içinde biraz Almanca konuşulduğu için, henüz iyi Almanca konuşamasalar da. Okuldaki derslerde geri kalmamaları için çocuklara henüz çocuk bakım kurumlarında özel bir dil desteği veriliyor. Daha sonra çocuklar, özellikle okullarda ve meslek eğitimlerinde dil açısından daha fazla destekleniyorlar. Bu sayede daha iyi uyum sağlamaları ve sadece dili iyi konuşamadıkları için kötü notlar almamaları veya bir eğitim yeri için şanslarını kaybetmemeleri amaçlanıyor.

Özel Haklar

2

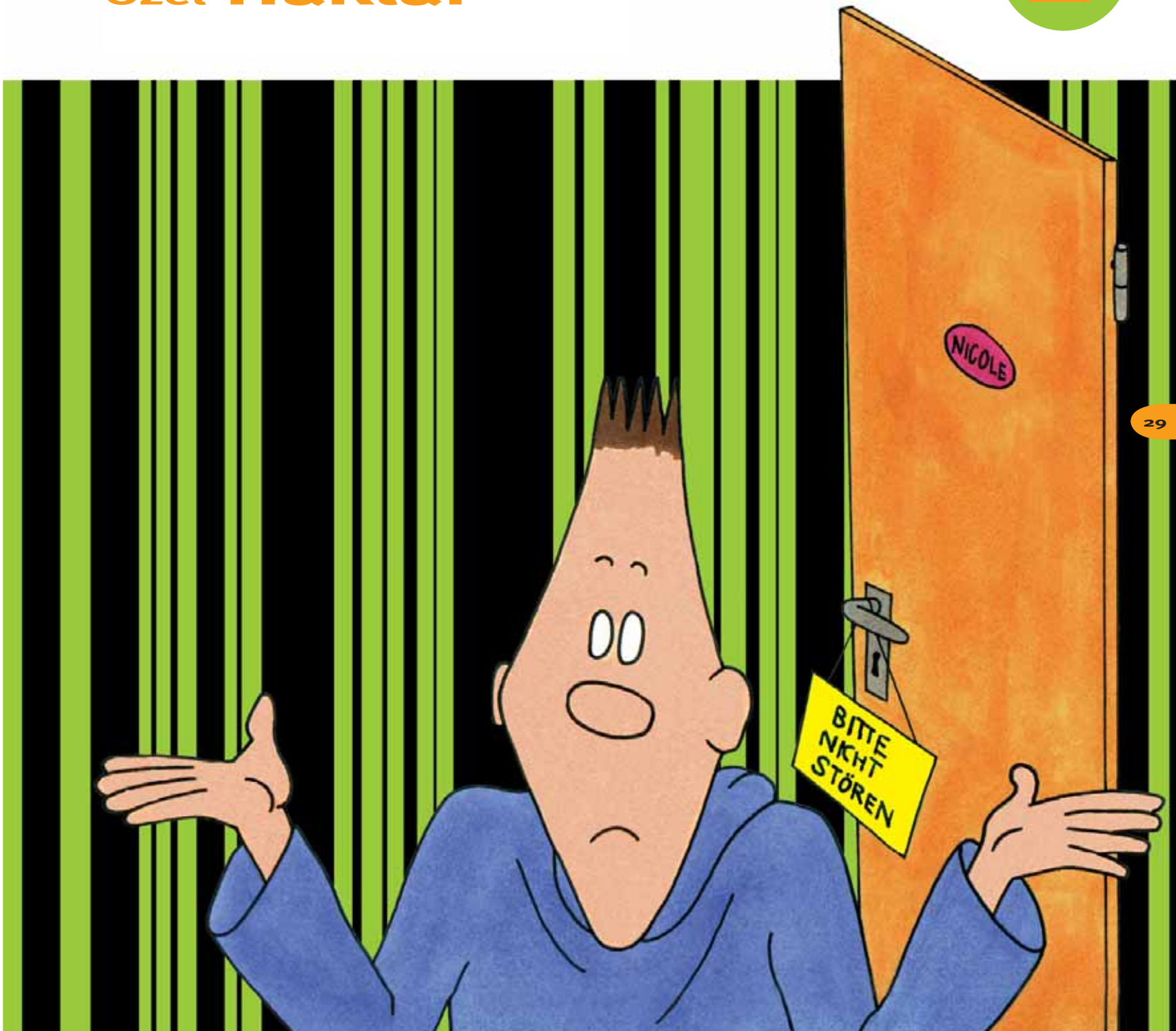

Adım Nicole.
14 yaşındayım.
Ben de pek çok mektup
alıyorum ama, kimse
onları okuyamaz.
Çünkü arkadaşlarım
aramızda bir sürü
şey var ve başka kimse
bunları öğrenmemeli.
Hoşçakalın.
Nicole'ünüz

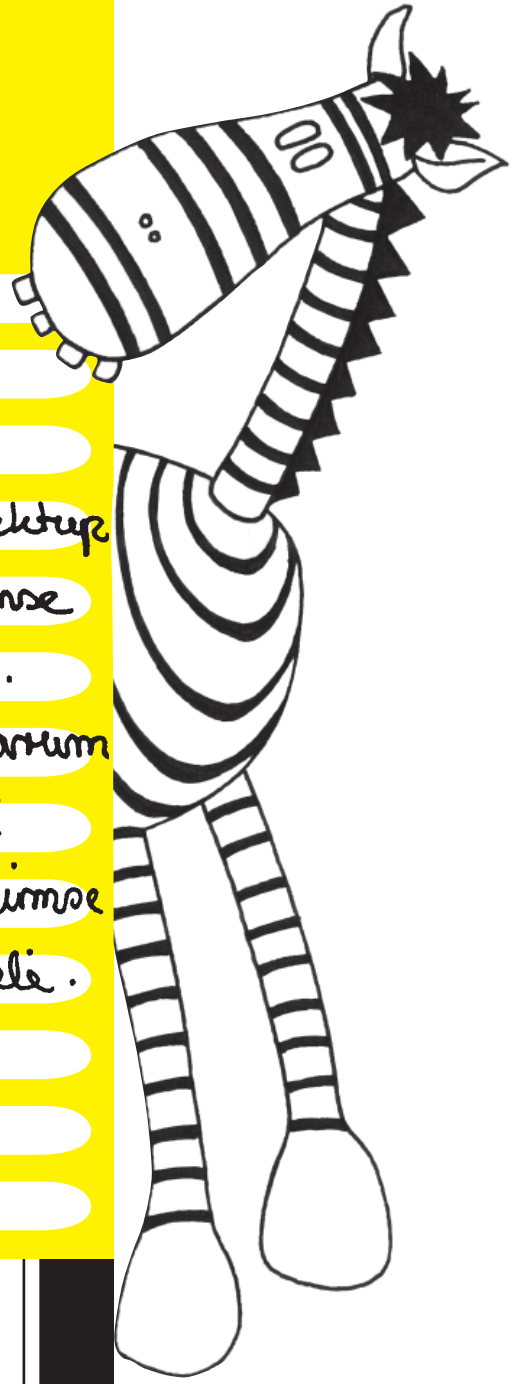

Mektup gizliliği

Christiane bunu çok kötü buluyor. Ağabeyini bir kaç kez, kendisine gelen mektupları açarken yakaladı. Ağabeyi, ona dikkat etmesi gerektiğini, bu nedenle onun mektuplarını da kontrol edebileceğini söyledi.

Posta aracılığıyla mektup gönderen, emin olmak istiyor: Mektubu kime gönderdiysem yalnızca o açmalı. Mektup alan, emin olmak istiyor: Mektubu benim dışımda kimse açmamalı. Christiane'nin ağabeyi belki de Christiane kadar çok mektup almak istiyordur. Ancak Çocuk Hakları Sözleşmesi ona Christiane'nin mektuplarını açmasını yasaklıyor. Çünkü: Çocuklar sırlarını yollayabilmeli ya da mektuplarda okuyabilmeliler. Kendilerinden başka kimse mektuplarını okuma hakkına sahip değil (Mad.16).

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde bunun dışında, çocukların yalnızca mektup yazmada veya mektup okumada başkalarına karşı korunmasını yazmıyor: Aynı zamanda, örneğin odalarında tamamen yalnız kalmayı istediklerinde de korunuyorlar. Çocuklar sürekli rahatsız edilmemeliler.

Ama çocukların anne babaları tarafından kontrol edilebilecekleri durumlar da oluyor. Örneğin Christiane dövüşmeyi çok seviyor olabilir. Odasının kapalı kapıları ardında kız arkadaşıyla, dövülme sırasının kimde olduğunu konuşurken anne babası şüphelenirlerse, o zaman odaya girip kızlarını kontrol edebilirler. Çünkü Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde çocuklarını eğitmenin anne babanın görevi olduğu da yazıyor (Mad.5, Mad.18). Bunun için çocuklarını denetleyebilir ve bazı şeyleri de yasaklayabilirler.

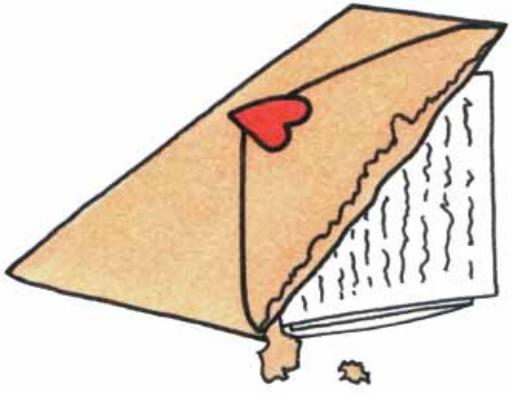

5

Spor, oyun, huzur

Schwerte şehrinde çocuklar bir spor sahasını kaybetmek istemiyorlar. Şehir idaresi, acilen paraya ihtiyaç duyduğu için bu sahayı satmak istiyor. İçlerinden birçoğu için uzakta olan başka bir sahaya gitmek çok zor olduğundan çocuklar kızgın.

Çocuk Hakları Sözleşmesi tam da Schwerteli çocukların işine yarıyor: Sözleşmede çocukların oyun ve dinlenme hakları olduğu yazıyor. Spor sahası satılırsa, Schwerteli çocukların haklarını almaları çok daha zor olur.
Çocukların oyun ve dinlenme hakkı, yetişkinler için hiçbir zaman bir sözleşmede yer almayan bir hak! 31. maddede hatta, çocukların huzur ve serbest zaman hakları da olduğu yazıyor. İşte bu kutlanır!

Ancak oyun hakkı, Schwerte şehrinin spor sahasını satmasını yasaklayacak kadar güçlü bir hak değil. Bu hak sadece, çocukların oyun oynayabilmeleri için yeterince çaba gösterilmesi gerektiğini ifade ediyor. Yani çocuklar, Schwerte şehir idaresinin mutlaka belli bir şeyi yapmasını – yani spor sahasını onlar için tutmasını – talep edemezler.

31. madde yine de çocuklar için bir avantaj sağlıyor: Belediye Başkanı ile konuşur ya da kendisine mektup yazarlarsa, “Sayın Belediye Başkanı, bizim için iyi, başka bir sahanız var mı? Pek sorun olmadan gidebileceğimiz bir saha? Lütfen Çocuk Hakları Sözleşmesi’ni dikkate alın. Çünkü sözleşmeye göre çocuklara oyun oynayabilmeleri için yeterince fırsat tanınması gerekiyor!” diyebilirler.

Büyük olmak

3

Yaşama hakkı

Her çocuğun yaşama hakkı vardır. Doğdukları ülkeler çocukların hayatta kalabilecekleri ve büyüyebilecekleri bir dünyada büyümelerini sağlamak zorundadır.
Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinde böyle yazıyor. Ancak bu her zaman o kadar kolay değil. Birçok çocuk savaşta olan ülkelerde dünyaya geliyorlar. Ya da insanların yoksulluk ve açlık çektikleri ülkelerde. Ancak yine de bu ülkeler çocuklara yeterince yemek vermeye ve hayatta kalabilecekleri bir yer sağlamaya çalışmak zorundalar. Bazan bu, daha zengin veya daha güvenli ülkelerin yardımıyla oluyor.

Ben kimim?

Bir çocuk doğar doğmaz bir isim ve bir ülkenin vatandaşlığını alıyor. Bununla çocuğun kim olduğu ve nereye ait olduğu belirleniyor. Çocuk bir „kimliğe" sahip oluyor: Benzersiz ve kimseyle karıştırılamaz bir çocuk.
Her çocuğun kimlik hakkı vardır; kim olduğunu, hangi ülkeye ait olduğunu ve anne babasının kimler olduğunu bilmek hakkına sahiptir. Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 7. ve 8. maddelerinde böyle yazıyor.

Annem babam ve ben

“Çocuk ... mümkün olduğu ölçüde ana-babası tarafından bakılma hakkına sahiptir.“ Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin 7. maddesinde böyle yazıyor. „Mümkün olduğu ölçüde“, bunun anlamı: Normal olarak çocuklara ebeveynleri bakar, hem de birlikte, yani anne ve baba. Devlet eğitime karışmaz. Daha ziyade devlet anne ve babanın çocuğu eğitme hakkı ve yükümlülüğüne saygı gösterir (Çocuk Hakları Sözleşmesi 5. madde). Anne baba ve çocuk örneğin bir çocuğun yuvaya gidip gitmeyeceğine veya daha sonra hangi okula gitmesi gerektiğine tek başına karar verebilirler. Ancak devlet anne babayı çocuklarının eğitiminde desteklemekle yükümlüdür. Madde 18 böyle öngörüyor. Örneğin devlet, anne babanın çalışmaya devam edebilmeleri ve çocuklarına iyi bakılması için çocuk yuvalarında yeterince yer sağlamalıdır.

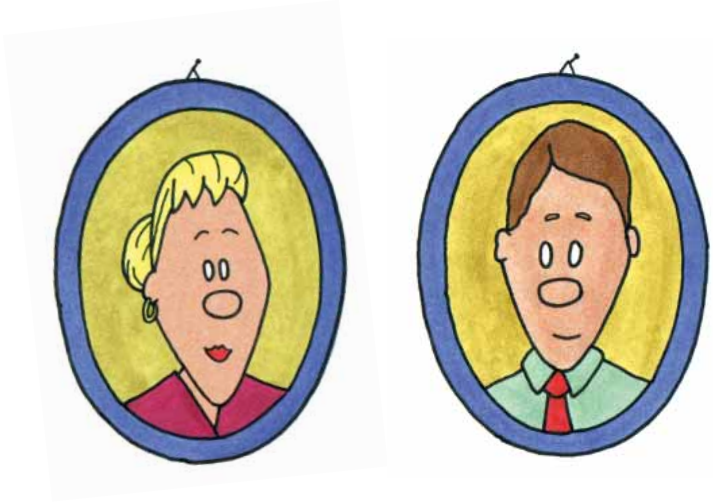

Ancak bazen bir çocuğun kendi anne babası tarafından yetiştirilmesi mümkün olmaz. Çocuk belki sadece annesinde veya babasında kalır ya da ikisini de tanımaz. Bazan anne babalar çocuklarınla yeterince ilgilenmezler. O zaman devlet karışabilir ve çocuklarla daha fazla ilgilenilmesini ve doğru olarak eğitilmelerini sağlar.

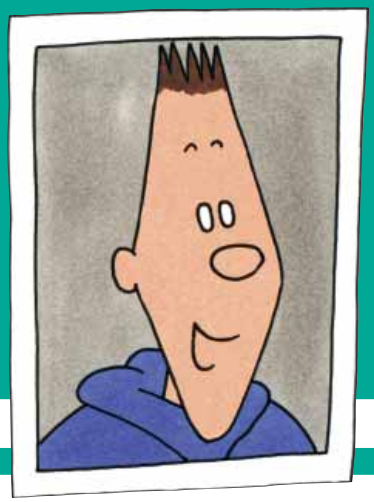

ADIM HASAN.
BERLIN'DE OTURUYORUM
VE 13 YAŞINDAYIM.
EN ÇOK SEVDİĞİM ŞEY
ÖĞLENLERİ ARKADAŞLARIMLA
BULUŞUP SKATEBORD KAYMAK.
ÇOCUKLARIN HAKLARININ
KİTAP OLARAK BASILMASINI
HARİKA BULUYORUM. BELKİ BU
SAYEDE DAHA ÇOK ÇOCUK
HAKLARINA KAVUŞUR.

Anne babadan ayrılmak

Anne babalar çocuklarıyla yeterince ilgilenmez veya onlara acı çektirir ve kötü davranırlarsa bir mahkeme anne baba istemese de bir çocuğun anne babasından ayrılmasını sağlayabilir. Bu, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 9. maddesinde yazıyor. Ama mahkeme bu tür bir kararı ancak çocuğun korunmasının gerekli olması halinde alır. O zaman çocuk bir bakıcı ailede yaşar veya bir yurda verilir.

Anne babalar bazen artık birbirlerini sevmediklerini, birbirlerine uymadıklarını tesbit ederler ve ayrılmaya karar verirler. Gelecekte çocuklarına yine birlikte bakabilirler ama, şimdi çocuğun sadece babasında mı ya da annesinde mi veya dönüşümlü olarak ikisinde birden mi yaşayacağına karar verilmesi gerekir.
Böyle bir durumda çocuk görüşlerini söyleme hakkına sahiptir. Madde 9'da böyle yazıyor. Çocuklar çıkarları, istekleri ve korkuları üzerine hakimle konuşabilirler.

Çocuğun artık kendisinde kalmayacağı anne veya baba, yine de çocuğunu düzenli olarak görebilir. Örneğin bir hafta sonunu veya tatilini onunla geçirebilir.

Bir çocuk anne babasını hiç tanımamış olabilir. Belki çocuk daha küçükken ölmüş olabilirler ve çocuk onları hatırlamayabilir. Veya çocuk, anne babası onu büyütmek için çok genç ya da çok fakir olduğundan

evlatlık olarak verilmiş olabilir. Bazen anne babalar bir suç işlediklerinden ve hapiste olduklarından anne babalar ve çocuklar birbirlerinden ayrı olurlar. Eğer bir çocuk gerçeği kaldıracak kadar büyük ve güçlüyse anne babasının kimler olduğunu ve onlara ne olduğunu öğrenmek hakkına sahiptir. Madde 9'da böyle yazıyor.

Ama anne babalar ve çocuklar başka nedenlerden ötürü de ayrılmış olabilirler.

Nadya'nın anne babası mesleki nedenlerden ötürü iki ayrı ülkede yaşıyorlar. Babası Çin'deki bir Alman firmasında önemli bir görevde bulunuyor. Annesi Frankfurt am Main'da öğretmen olarak çalışıyor. Nadya annesiyle yaşıyor. Babasını yalnızca izinli olarak geldiğinde veya tatillerde Nadya onu ziyarete gittiğinde görebiliyor.

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesine göre Nadya düzenli olarak babasını ziyaret etme hakkına sahip. Her zaman bulunduğu ülkeden çıkabilir ve yabancı ülkeye seyahat edebilir. Ama Çin ziyareti için vizeye yani ülkeye giriş iznine gereksinimi var. Çin makamları bu vizeyi Nadya gibi çocuklar için her zaman ve kolaylıkla vermeliler.

Nadya'nın annesi şimdi Çin'in başkenti Pekin'deki Goethe Enstitüsü'ne bir iş için ba şvuruda bulundu. Orada öğretmen olarak Çinlilere Almanca dersi verebilir. Eğer kabul edilirse aile yeniden biraraya gelecek.

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesi böyle durumlar için de, çocukların ülkeye giriş için başvurularının ve ülkede uzun süre kalmaları izninin süratle işleme koyulmasını ve verilmesini talep ediyor. Bu sayede ailelerin yabancı ülkelerde de bir arada bulunabilme olanağını elde etmeleri gerekiyor.

Evlat edinme

Britta 5 yaşında. Anne babası bir otomobil kazasında hayatlarını kaybettikleri için 4 yıldan beri bir çocuk yurdunda yaşıyor. Hiç akrabası yok. Britta gerçek bir ailede yaşamayı çok istiyor; bir baba, bir anne ve kendine ait bir oda.
Anneliese ve Helmut üç yıldan beri evliler. Çocukları olmasını çok arzu ediyorlar. Ancak tıbbi muayeneler sonucunda ikisinin de çocuk sahibi olamayacakları tesbit edildi. Bu nedenle evlat edinmeye karar verdiler.

Evli bir çift bir çocuğu evlat edinirse yani, kendi çocukları olarak kabul edip eğitmek isterlerse, o zaman görevli mercilerin bu çiftin bunu gerçekten yapıp yapamayacağını dikkatlice araştırmaları gerekiyor. Çünkü bir çocuğun evlat edinilmesine ancak, bu durum çocuk için en iyisi olacaksa izin verilmelidir.
Bunu madde 21 talep ediyor.

Anneliese ve Helmut örneğin, Gençlik Dairesi tarafından hassas bir şekilde mercek altına alınacaklar. Geçmişte herhangi bir suç iş lediler mi? İkisinden en azından birisinin güvenli bir işyeri var mı? Ve bu işinde Britta gibi bir çocuğu besleyebilecek yeterli parayı kazanabiliyor mu? Britta için iyi olabilecekleri izlenimini bırakıyorlar mı?

Bir evlat edinmeye onay vermeden önce merciler, bu ve bunun gibi pek çok soruyu açıklığa kavuşturmak zorundalar.

Yaşam yardımı

Mario'nun babası yaklaşık bir yıldan beri i şsiz. İsizlik sigortasından her ay para alıyor. Ama bu para yaşamaya ancak yetiyor. Özellikle bebekler geldikten sonra. Mario'nun annesinin iki ay önce ikizleri oldu. Şimdi Mario'nun toplam üç kardeşi oldu. Annesi ancak annelik koruma süresi dolduktan sonra, bir ay içinde işe gidebilir. Ama annesinin satıcı olarak sadece yarım günlük bir iş i var ve ücreti çok düşük.

Her çocuk gıda, ev, elbise – yani belli bir yaşam standartı – hakkına sahip. Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 27. maddesi bunu talep ediyor. Normal olarak çocuğa yemek, ev ve elbiseyi anne babalar ödüyor. Tüm anne babalar bu harcamaların bir kısmını çocuk parasıyla devletten geri alıyorlar. Bazılarının da daha az vergi ödemeleri gerekiyor. Ama Mario'nun durumunda olduğu gibi, anne baba buna rağmen yeterli para kazanamıyorsa o zaman devlet ayrıca anne babaya yardım etmeli.

Mario'nun babası İş Ajansı'na gitti. Orada sorunlarını anlattı ve yardım talep etti. Şimdi Mario'nun babasına para yardımı yapılıp yapılmayacağı ve başka nasıl yardım edilebileceği incelenecek.

Devletin aileleri bu tür acil durumlarda desteklemesine ‘sosyal güvenlik’ deniyor. Almanya’da bu mümkün çünkü, bir işe sahip olan herkes maaşının bir kısmını sosyal sigorta diye isimlendirilen bu yapıya veriyor. Eğer işsiz kalırlarsa işsizlik yardımı alıyorlar.

Eğer hasta olurlarsa hastalık kasası doktor masraflarını, ilaçları ya da hastahane masraflarını ödüyor. Yaşlanıp çalışmayı bıraktığında aylık emeklilik maaşı, yani para alıyor. Tüm bunlar sosyal sigorta paralarından ödeniyor. Sosyal sigortadan alınan para yaşamaya yetmezse, o zaman devlet başka bir kasadan para yardımı yapıyor. Evin kirasını ve yakacak yardımını da kapsayan sosyal yardım ödüyor.

Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin 24. ve 26. maddelerinde çocukların bu tür sosyal sigorta ödemeleri konusunda, örneğin hasta olduklarında hakları olması gerektiği belirtiliyor. Ama bu, bir hastalık kasasının sadece doktor ve ilaç ödemeleriyle sınırlı kalmıyor. Hasta çocukları tekrar sağlığına kavuşturabilmesi için yeterince doktor, hastahane ve ilaç olmasını devletin sağlaması gerekiyor. Ayrıca çocuklarının sağlıklı olmaları için en iyi beslenme yöntemlerini anne babalara açıklayacak danışma merkezlerinin olması gerekiyor.

Ancak çocukların güzel ve tehlikesiz bir ortamda büyümelerini sağlamak devletler için her zaman o kadar kolay değil. Pek çok çocuk savaşın olduğu ya da insanların açlık çektiği ülkelerde doğuyorlar. Bazı ülkeler ise çocuklara yeterince yemek ve yaşamlarını sürdürebilecek bir yer veremeyecek kadar fakirler.

Bu tür ülkelerin de Çocuk Hakları Sözleşmesi’nin taleplerini yerine getirebilmeleri için zengin ülkelerin onları bu konuda, örneğin bu ülkelere doktor veya ilaç göndererek ya da orada hastahaneler inşa ederek desteklemeleri gerekiyor.

Kamusal haklar

4

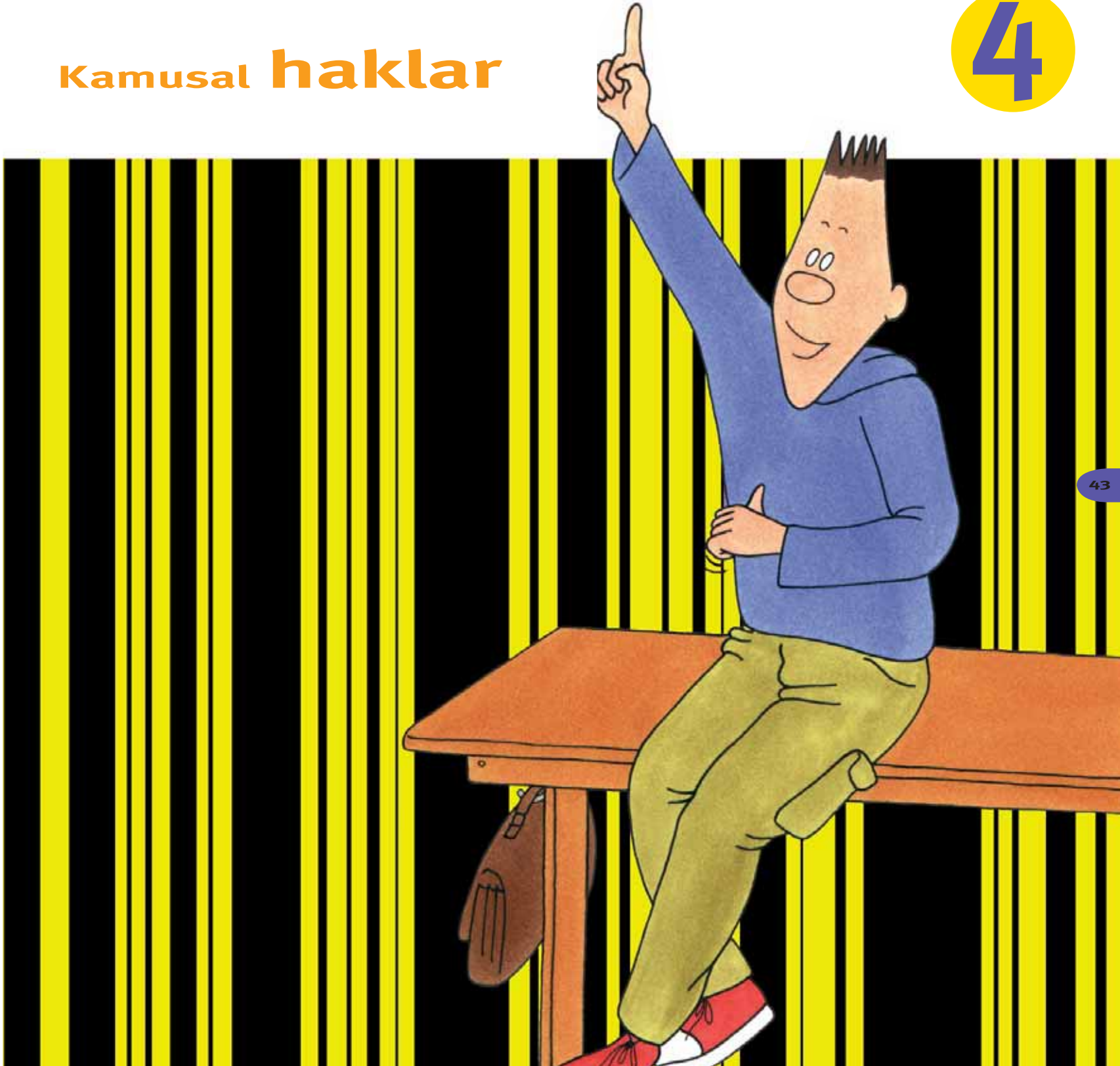

Eğitimim

Sekiz yaşındaki Sita, Hindistanlı bir kız, hergün halı örmek ve çalışmak zorunda. Okula gidemiyor.
Andrea, Rostoklu sekiz yaşında bir kız okula gitmek istemiyor.
Sınıfta arkadaşlarıyla anlaşamıyor ve derslere girmek de ona zevk vermiyor.

Sita okula gidemiyor, Andrea gitmek istemiyor. Ama ikisinin de okula gitmeleri gerek. Bunu Çocuk Hakları Sözleşmesi talep ediyor. Mad. 28'de şöyle yazıyor: Bir şey tüm çocuklar için ücretsiz olmalı ve zorunlu hale getirilmeli: İlkokula gitmek. Gerçi her zaman zevk veren birşey değil ama, kim okula giderse daha sonra herşeyi okuyabilir, önemli şeyleri hesaplayabilir ve bir meslek öğrenir. O zaman kendisi ve ailesi için yeterli para kazanma şansı artar.

Yani Hindistan Sita'nın ilkokula gitmesini sağlamak zorunda, Almanya da Andrea'nın okula gitmesini sağlamak zorunda. Sita için durum kötü: Onun ülkesi, yani Hindistan, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 28. maddesini henüz yerine getirmedi. Buradan yine anlaşılan: Çocuk Hakları Sözleşmesi ancak, onun gerçek olması için tek tek ülkeler kendi bünyelerinde birşey yaparlarsa, bir işe yarar.

Çocukların ve gençlerin eğitimi devletlere çok paraya mal olduğundan Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 28. maddesini düzenlerken çok dikkatliydiler. Bu durum ilkokuldan sonraki zamanda kendini gösteriyor: Andrea ilkokulu bitirdikten sonra da Almanya'da okula gitmeye devam etmek zorunda. Bu Alman yasalarında yazıyor. Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde ilkokuldan sonra artık bir okul zorunluluğu bulunmuyor.

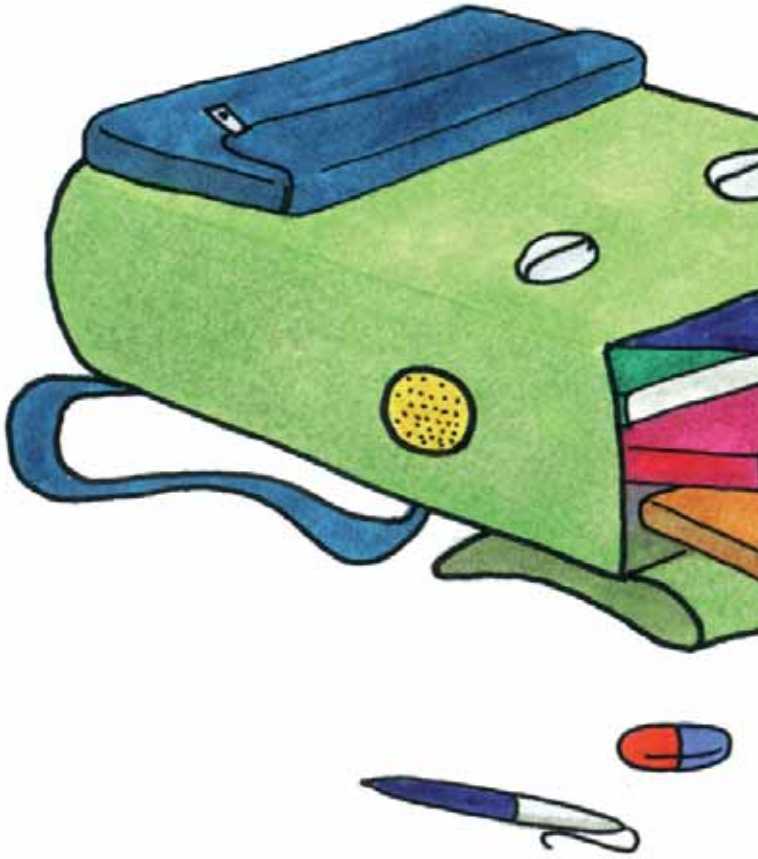

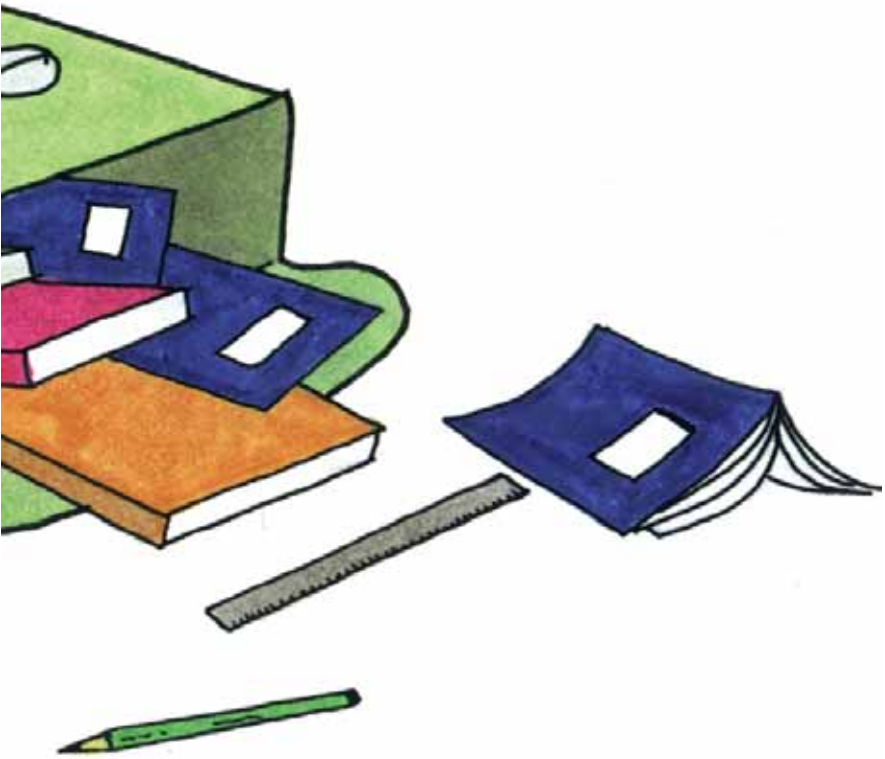

Buraya arkadaşınızın fotoğrafını yapıştırabilir ve ona ait bilgileri yazabilirsiniz.

İnancım

Lennart Lennart (6yaşında) ve Sabine (15 yaşında) kardeşler. İkisi de kilise ve din ile ilgilenmiyorlar.
Anne babalarında durum farklı: Oğullarının Katolik kilisesinde komünyona başvurmasını ve kızlarının dini cemaate resmi olarak girmesi için hazırlanmasını istiyorlar.

Bu noktada Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin çocuklara mı yoksa anne babalara mı hak verdiğini bulmak zor. Bir taraftan çocukların dini özgürlükleri olduğu yazıyor. Kiliseye gidip gitmeyeceklerine ve kilise içinde komünyona devam edip etmeyeceklerine ya da kilise cemaatine resmi olarak katılıp katılmayacaklarına kendilerinin karar vermeleri bu özgürlükler içinde.

Diğer taraftan Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde anne babaların dinde çocuklarına yol gösterebileceklerini de yazıyor. Eğer çocuklar küçükse anne babaların daha da belirleyici olabilecekleri şeklinde.

Yani Lennart ve Sabine'nin anne babası yalnızca Lennart üzerinde belirleyici olup Sabine üzerinde olamazlar mı?
Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde bunun yanıtı yok. Burada tekrar ülkelerin yasalarında neler yazdığı rol oynuyor.
Önce anayasada, Almanya'nın en temel yasasında ne yazdığına bakalım. Orada anne babaların çocuklarını eğitme hakkına sahip oldukları yazıyor. Yani çocukların dini eğitimleri üzerine karar verebilirler.
Bunun dışında Almanya'da dini çocuk eğitimi üzerine 1921 yılından kalma bir yasa var. Burada çocukların hangi dini benimsemek istediklerine ancak 14 yaşından sonra kendilerinin karar verebilecekleri yazıyor.
Yani bizim örneğimizde anne babası, henüz altı yaşında olan Lennart'ın komünyona katılmasında belirleyici olabilirler.

Sabine ise 15 yaşında, yani dinine karar verecek yaşta. Dini eğitim üzerine olan yasaya göre, dini cemaate resmi olarak girip girmeyeceğine kendisi karar verebilir. Katolik kilisesi de çocuğun gönüllü olarak karar vermesini daha doğru buluyor. Ama Katolik kilisesi aynı zamanda, çocuklar 14 yaşında olduktan sonra da anne babaların çocukların dini eğitimleriyle ilgilenmeleri gerektiğini söylüyor. Ancak anne babalar dinine karar verebilecek yaşta olan çocuklarının kararlarını dikkate almak zorundalar.

Düşüncem

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde pek çok madde çocukların görüşlerinin önemli olduğunu vurguluyor. Çocuklar kendi görüşlerini söyleyebilmelidirler. Çocuklarla ilgilenen merciler ve mahkemeler karar vermeden önce çocukları dinlemek gerekir.
Örneğin resmi bir merci yeni bir cadde yapılmasına karar verebilir. Eğer çocuklar bu konudaki görüşlerini bir çocuk parlamentosunda ya da şehirlerinin çocuk danışmanlığı bölümünde dile getirebilirlerse, o zaman bu görüşler büyükler tarafından ciddiye alınacaktır.

Ayrıca çocuklar gösteri yürüyüşlerine katılabilmeli ya da kendileri düzenleyebilmeliler – aynen büyükler gibi.

Hatta Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde kitle iletişim araçlarının, yani televizyon, radyo, gazeteler ve yayın evlerinin çocuklara özel programlar, makaleler veya kitaplar hazırlamaları konusunda ikna edilmeleri gerektiği yazıyor. Çünkü sadece çok bilen kişi kendine ait bir görüş oluşturabilir.

Çocukların görüşlerinin bu kadar önemli olması kulağa hoş geliyor.
Ancak: Görüşlerini söyleme hakkı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkı zaten pek çok ülkede vardı.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Kurulu Alman hükümetinin son raporundan sonra eleştiride bulundu:
Almanya'da çocukları, kendileri için önemli olan şeylerde dinleme zorunluluğu yasalarda çok az yer alıyor.

Görüşlerinizi söyleme hakkınızla ilgili olarak görüşlerinizi duymak istiyoruz! Hakkınızın yenildiği ve sözünüzün dinlenmediği bir olayı bize yazabilir misiniz? Buna karşı kendinizi savunabildiniz mi?

Şu adrese yazın:

ZDF, logo!,
Kinderrechte, 55100 Mainz
email: logo@zdf.de

Almanya'da çocukların medyadan haber alma hakkı yerine getiriliyor. Çocuklar için kitaplar ve dergiler yayınlayan ve satan iyi yayınevleri var. Televizyonda hergün saat 21'e kadar çocuklara yayın yapan Kinderkanal programı ve haftasonunda örneğin ZDF ve ARD'nin çocuk programları var.
Size özel haberler hazırlayan logo! ile ZDF ve Kinderkanal özel bir görevi yerine getiriyorlar:
logo! kendi düşüncenizi oluşturabilmeniz için sizleri bilgilendiriyor.

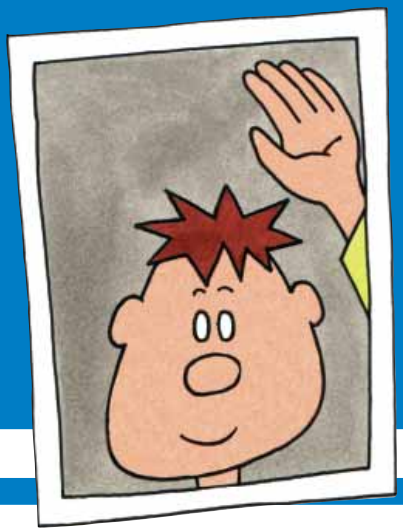

Adım Jan.
Sekiz yaşındayım
bisiklete binmek ve
özellikle futbol
oynamak.
Münih'te oturuyorum
ve tuttuğum takım
Bayern Münih.
logo'yu neredeyse hergün
seyrediyorum ve programı
harika buluyorum.

logo! Çocuklar için haberler

logo! Çocuklar için bir haber programı: Alman televizyonlarında benzeri yok!

logo! Dünyada neler olduğunu açıklıyor ve anlatıyor: Herkesin anlayacağı bir dille.

logo! Politikanın her zaman insanla ilgili olduğunu gösteriyor.

logo! Her zaman bir olayın çocukları da etkileyip etkilemediğini ve çocukların bu konuda ne gibi soruları olduğunu düşünüyor.

logo! Çocukları ciddiye alıyor ve onlar üzerine haberler yapettiklerinde ve imza kampanyası başlattıklarında veya yetişkinlere geleceğe dair sorumluluklarını hatırlattıklarında.

logo! İyi haberlere yer veriyor: Müzik, spor, sinema filmleri, hayvanlar ve bir sürü konu üzerine renkli, eğlenceli ve komik yenilikler.

logo! Kendi hava durumu hayvanları var. Bunlar her programın sonunda güneşi, yağmuru ve fırtınayı kendi tarzlarında yorumluyorlar.

logo! Kendi internet adresi var.
logo! şarkısıyla. Ciddi ve komik logo! haberleriyle.
Bir sohbet köşesiyle.
Başka sürprizlerle!

www.logo.tivi.de

Sömürü ve şiddete karşı koruma

5

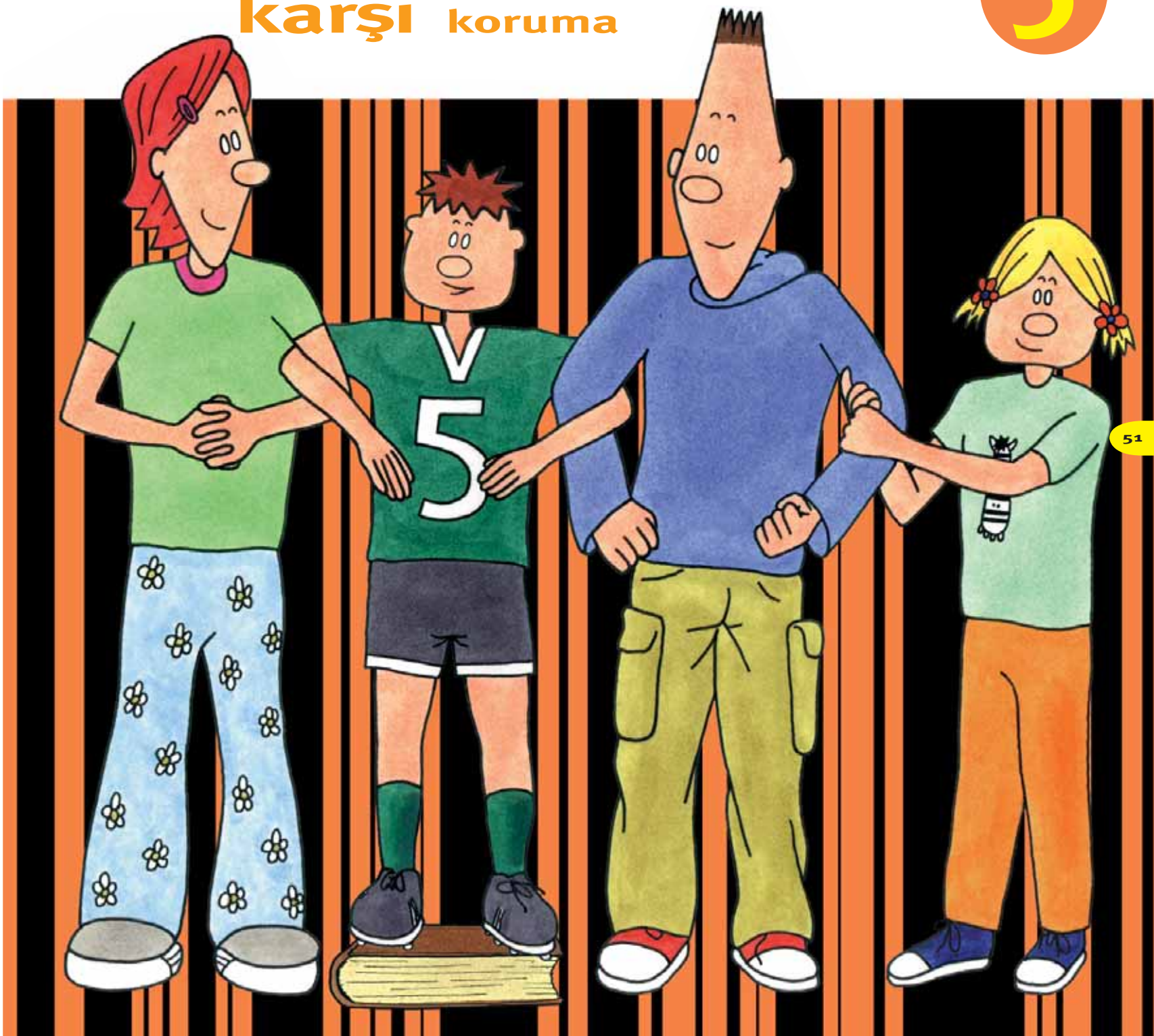

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin sırf onbir tane maddesi çocukların sömürü ve şiddete karşı nasıl korunabileceğiyle ilgililer. Çünkü, Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni imzalamış olan devletler kendi ülkelerindeki çocukları örneğin, çocuk ticareti, cinsel taciz, işkence, savaş, çocuk işçi çalıştırma gibi sömürü ve şiddetin düşünülebilecek her tür biçimine karşı korumak istiyorlar.

Çocuk işçi çalıştırma

Tobias'ın pahalı bir hobisi var: İnternete girmek onda bir tutku halini almış. Noel hediyesi olarak anne babası bir bilgisayar hediye etmişler. Ama telefon ve kullanma ücretlerini anne babası tek başlarına ödemek istemiyorlar. Bu yüzden Tobias kendisine bir iş buldu. Haftada iki kez gazete dağıtıyor. Buradan kazandğı parayla telefon faturasına katkıda bulunuyor.

Tobias 13 yaşında. Alman yasalarına göre çalışabilir. Ancak günde yalnızca iki saat ve okula engel olmamak şartıyla. „Gençlik İş Güvenlik Yasası" çocukların güvenlik ve sağlıklarının korunmasını ve gelişmelerinin kesintiye uğramadan devam etmesini sağlamak için, hangi yaştan itibaren günde kaç saat çalışabileceklerini tam olarak düzenliyor. Bu yasa çocukların hangi işleri yapabileceklerini de düzenliyor. Ve iş güvenliği makamları bu yasaya gerçekten uyulmasını da kontrol ediyorlar.

Diğer ülkelerde bu tür bir yasa yok, ya da çocuk işçi kontrollerini tam olarak yapmıyorlar. Bu yüzden hala çocukların tüm gün ağır bir şekilde çalışmak zorunda kaldıkları oluyor. Dünya genelinde 5 ve 14 yaşları arasında toplam olarak – tahmini- 250 milyon çocuk yaşamak için parayı tek başlarına kazanmak ya da aile bütçesine katkıda bulunmak zorunda kalıyor.

Sekiz yaşındaki Sita Hindistan'da yaşıyor. Anne babası Sita ve kardeşlerini doyurama-yacak kadar fakirler. Günün birinde büyük bir şehirden bir adam geldi. Sita'ya bakacağına dair söz verdi. Böylece Sita'nın anne babası kızlarını bu adama sattılar. Bu parayla aile bir süre hayatta kalabildi. Şimdi Sita yabancı bir şehirde yaşıyor. Sabahtan akşama kadar yerde oturuyor ve bir çok başka çocukla birlikte halı dokuyor.
Çalıştığı yerde aynı zamanda yemek yiyiyor ve uyuyor da. Ücret almıyor.

Çocuk Hakları Sözleşmesi Sita gibi çocukları korumak istiyor. Çünkü Sita sömürülüyor. Yaptığı iş sağlığına ve gelişimine zarar veriyor. Sita gelecekte düzenli bir işte çalışabilmek ve anne babasından daha iyi bir hayat sürebilmek için okula gitmeli ve öğrenmeli. Boş zamanlarında Sita diğer çocuklarla oynamalı ve dinlenmeli.
Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 31. maddesine göre buna da hakkı var.

Ama çocuk işçi çalıştırmak başka bir nedenden ötürü de yasaklanmak zorunda.
Fabrika sahipleri ve iş adamları işletmelerinde anne babaları çalıştırmalılar.

Böylece anne babalar çocuklarını beslemek ve okula göndermek için yeterince para kazanabilirler. Çocuklar fazla para kazanmıyorlar. Yani, fabrika

sahibi için çocukları çalışmaya zorlamak, yetişkinleri çalıştırmaktan daha karlı.
Sözleşme'yi imzalamış olan tüm devletler çocuk işçi çalıştırarak yapılan sömürüyü engellemek için yasalar çıkarmalı ve bir çocuğun ne zamandan itibaren, ne kadar ve hangi işte çalışabileceğini tam olarak düzenlemeliler.
Şu anda Almanya'da olduğu gibi. Bunu, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 32. maddesi talep ediyor. Pek çok devlet bu arada şunun farkına vardı: Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 32. maddesi, çocuk işçi çalıştırmanın özellikle gaddar tarzlarına karşı savaşmada yeterli olmuyor.

Bu yüzden Birleşmiş Milletler'deki devletler Haziran 1999'da Cenevre'de yeni bir sözleşme kararı aldılar: Çocuk işçi çalıştırmanın en kötü biçimlerine karşı sözleşme.

Daha 1998 yazında Güney Amerika'dan, Asya'dan ve Avrupa'dan pek çok çocuk ve yetişkin Cenevre'ye gelmişti. Çünkü henüz 1998'de sözleşme üzerine bilgilendirme yapılmıştı. Çocuklar ve yetişkinler çocuk işçi çalıştırmaya karşı bir „Global March", dünya genelinde bir yürüyüş yapmışlardı. Yeni sözleşmenin çocuklara gerçekten yardımcı olması için harekete geçtiler.

„Global March" 1998: Güney Amerika, Asya ve Avrupa'dan Cenevre'ye.

Cinsel suistimal

Cinsel suistimal örneği şudur: Eğer yetişkin birisi kız ya da erkek çocuklarla, onların istemediği şeyler yaparsa. Örneğin çocukların çıplak olarak göründüğü fotoğraflar veya videolar çekerse ve sonra bu fotoğrafları ve videoları satarsa. Örneğin onların cinsel organlarına dokunursa veya onlardan kendi penisiyle „oynamalarını“ isterse. Eğer istememelerine rağmen çocukları yanına alırsa, onları kaçırırsa ve kendisiyle ya da başka kişilerle seks yapmaya zorlarsa.

Bundan para kazandıkları için böyle şeyler yapan yetişkinler var. Bu tür şeylerin yasak olması ve bunun çocuklara büyük zararlar vermesi onlar için farketmiyor.
Bu yetişkinler suç işliyorlar.
Başka çocuklara hiçbir zaman bu tür şeyler yapmamaları için bu tür insanlar cezalandırılmak zorundalar.

Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni imzalamış tüm devletler çocukları, suçlu olan kişiler anne babaları bile olsa, cinsel suistimal ve cinsel sömürüden korumak istiyorlar. Çocukları kaçırmak, satmak veya onların ticaretini yapmak yasaktır. Genel olarak çocuğa bedensel veya ruhsal şiddet uygulayan herşey yasaktır (Mad. 11, 19, 34, 35).

Çocuklara karşı cinsel suistimal ve şiddet uygulamada Almanya'da yasalar çok açık ve katı.

Eğer başınıza böyle bir olay geldiyse veya „bana yapılan şey doğru değil" diye düşünüyorsanız; korunmanız ve suçlunun cezalandırılabilmesi için bunun üzerine konuşmanız gerekir.

Cinsel suistimale uğrayan çocuklar hiçbir zaman suçlu değillerdir. Bir arkadaşınızla, anne babanızla, bir öğretmeninizle ya da güvendiğiniz bir kişiyle konuşun. Durum çok kötüyse Gençlik Dairesi (Jugendamt) ve polise başvurabilirsiniz. (Yardım ve konuşacak birini bulabileceğiniz yerlere dair daha fazla bilgi, 69. sayfadan itibaren Bölüm III'te yazıyor).
Sizi zorlasa da veya utansanız da, hatta suçlu ailenizden biri, babanız, ağabeyiniz, amcanız ve hatta anneniz de olsa, bunun üzerine başkalarıyla konuşmanız çok önemli. Çünkü ancak o zaman korunabilirsiniz ve size yardım edilebilir.
Tüm sorularınız ve sorunlarınız için çocuk ve gençlik telefonu (sayfa 71) ücretsiz olarak hizmetinize sunulmuştur.

Çocuk Hakları Sözleşmesi sadece çocukların korunmasını ve suçluların cezalandırılmasını değil, aynı zamanda olanları daha kolay aşabilmeleri için yardım görmelerini de talep ediyor.
Bu, madde 39'da yazıyor. Bir çocuk cinsel suistimale mi uğradı ya da kaçırıldı mı, kötü muameleye mi maruz kaldı ya da işkence mi gördü; konuşabileceğiniz ve olanları değerlendirmede yardımcı olabilecek insanlar var. Örneğin psikologlar veya sosyal pedagoglar.

Ama bazen, eğer anne baba ile çocukların arası çok kötüyse, anne babaya yardım etmek de anlamlıdır.
Anne babanız sizinle anlaşamıyorsa belki de bu, kendi kendileriyle bir sorunları olduğu için ya da üstesinden gelemedikleri bir sorunları olduğu içindir. Aileler için bu tür sorunların konuşulduğu ve çözümler arandığı danışma merkezleri vardır.

Anna baba tarafından suistimal

Anja kaçtı. Evde kalmaya daha fazla dayanamadı. Anja'nın babası içki içiyor – her gün, bazen sabahtan başlıyor. Fabrika kapandığından beri işsiz. Şimdi evde oturuyor ve ne yapacağını bilmiyor. Babası içince annesi kızıyor. Sonra kavga ediyorlar ve babası daha çok içiyor. Bazen, çok sarhoş olduğunda Anja'yı dövüyor. Müziğin sesini çok açtığın için diyor babası, ya da ona garip bir şekilde baktığı için.

Anja da, küçük sırt çantasını topladı ve gitti. Gençlik Dairesi (Jugendamt) ona yardım etti. Şimdi geçici olarak pedagojik destekli ortak kullanımlı bir evde, diğer çocuklar ve pedagoglarla birlikte kalıyor. Resmi daireden bir kadın Anja'ların evine gitti, anne babasıyla konuştu. Anja'nın babası şimdi alkolik olduğunu ve örneğin bağımlılıktan kurtulma terapisi ile kendisine yardım edilmesi gerektiğini biliyor. Anja'yı bu kadar yaraladığına ve aşağıladığına bugün üzülüyor.

Eğer anne babalar çocuklarının hayatları tehlikeye düşecek kadar onları dövüyor ve kötü davranıyorlarsa veya cinsel olarak suistimal ediyorlarsa o zaman çocukların anne babalarından ayrılmaları daha iyi. Gerçi üzücü, ancak Gençlik Dairesi onların sevecen bir bakıcı ailenin yanına ya da bir yurda verilmelerini veya sosyal pedagogların ve benzer sorunları olan başka çocukların olduğu bir ortak kullanımlı evde yeni bir yuva bulmalarını sağlıyor.

Çocuk Hakları Sözleşmesi çocukların her tür şiddete karşı korunmak zorunda olmalarını talep ediyor (Mad.19). Birkaç yıl öncesine kadar Almanya'da bunun, yanlış bir davranışından ötürü çocuğunu cezalandırmak isteyen anne babalar için de geçerli olup olmayacağı üzerinde anlaşmaya varılamamıştı. Örneğin bir eğitim aracı olarak tokat yasak değildi. 2000 yılında Almanya parlamentosu Federal Meclis, bunu değiştirdi. Eğitim yasalarına şöyle yazıldı:"Çocuklar şiddetten arınmış bir eğitim hakkına sahiptirler."

Savaşan çocuklar

2005 yılında dünyada 28 savaş ve içsavaş vardı. Bunlara, silahlı çatışmayı da içeren 11 tane askeri anlaşmazlık da ekleniyor. Birçok ülkede özellikle Afrika ve Asya'da çocuklar da savaşa katılmak zorundalar: Bazen asker olarak savaşmak zorundalar, bazen de düşmanın mayın döşeyip döşemediğini kontrol etmek için araziye gönderiliyorlar. Çocuklar böyle bir mayına bastıklarında bir patlama oluyor. Pek çok çocuk ölüyor diğerleri yaşam boyu sakat kalıyorlar.

Çocuk Hakları Sözleşmesi çocukların savaşmak zorunda olmalarına engel olmak istedi. Ama bunu henüz başaramadı.

Asker olarak savaşa gönderilen bir çocuk en az 15 yaşında olmak zorundadır. Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 38. maddesinde böyle yazıyor.
Yani Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin bu maddesi yalnızca 15 yaşından küçük olan çocukları koruyor.

Almanya bu maddeyi hiçbir zaman kabul etmedi. Alman politikacılar uzun zamandan beri bu yaş sınırının yükseltilmesini talep ediyorlardı. Ama çocuk haklarını imzalamış olan bazı ülkeler kendileri savaşa girmiş ülkeler. Bunlardan bazıları çocukları asker olarak kullanıyor. Savaşan çocuklar maddesi daha katı olsaydı o zaman herhalde bu ülkeler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin öteki maddelerini de imzalamayacaklardı.

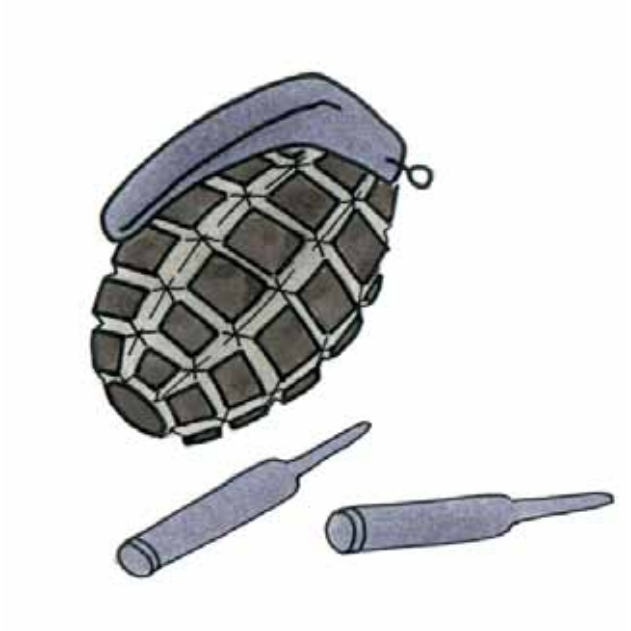

Bu çok üzücü. Çünkü çocuklar, bir savaşta en çok acı çeken ve kendilerine en az yardım edilebilen kimselerdir. Genellikle onlara yalnızca başka, daha güvenli bir ülkeye kaçmak kalıyor.

Birleşmiş Milletler de çocuk askerler maddesinden memnun değil. Birleşmiş Milletler görevlileri bu nedenle tüm devletleri çocukları asker olarak savaşa göndermemeleri için ikna etmeye çalışıyorlar. Görevliler şimdiye dek bu konuda çok az başarı sağlayabildiler!

Durumu biraz düzeltmek için Birleşmiş Milletler, Mayıs 2000'de Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni tamamlayan başka bir anlaşma yaptılar. Bu anlaşmaya göre askerler en az 16 yaşında olmak zorundalar ve 16 ile 18 yaşları arasında da, şimdiye kadar olduğundan daha iyi korunmaları gerekiyor. Ancak bu kural yalnızca, anlaşmayı imzalamış ve yürürlüğe koymuş devletler için geçerli. Avrupa Birliği üyesi devletlerin çoğu gibi Almanya bu anlaşmayı Eylül 2000'de imzaladı. Anlaşma, Almanya için 13 Ocak 2005'te yürürlüğe girdi.

Mülteci olarak çocuklar

Mülteci olarak yabancı bir ülkeye gelen bir çocuk, haklarından etkin bir şekilde faydalanabilmek için korunmalı ve yardım almalıdır. Burada çocuğun bu ülkeye anne babasıyla mı yoksa yalnız mı kaçtığı fark etmemelidir. Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 22. maddesi bunu talep ediyor.

Bunun anlamı şu: Bir çocuk mülteci olarak yabancı bir ülkeye geldiğinde devlet yatacak yer ve yiyecek sağlamalıdır. Eğer çocuk yalnız kaçmak zorunda kaldıysa devlet aynı zamanda anne babasını aramasına da yardımcı olmalıdır. Çocuk ancak, kendi ülkesinde herşey sakin ve güvenli olunca geri dönmelidir. Çocuğun anne babası bulunamıyorsa göçmen çocuk, o ülkenin anne babasından ayrılmış bir çocuğu gibi korunmalıdır. Bu hakkın Almanya'da, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde talep edildiği şekilde yerine getirilip getirilmediği konusunda farklı değerlendirmeler var.

Son yıllarda yurtdışındaki mülteciler için Almanya'ya gelmek daha zorlaştı – çocuklar ve gençler için de. Almanya'ya iltica etmek isteyen, yani kendi ülkesindeki takibat ve şiddete karşı koruma arayan mülteciler için kurallar daha sert oldu.

Alman politikacılar ülkeye girişi zorlaştırdılar. Şöyle söylüyorlar: Almanya'ya mülteci olmayan bir sürü yabancı geldi. Dünyanın fakir ülkelerinden pek çok insan, Almanya'da kendi ülkelerinde olandan daha iyi bir yaşam bulmak için buraya geldiler ve iltica talebinde bulundular. Çocuklarının burada, evlerinde olduğundan daha iyi bir durumda olacaklarını umdukları için anne babalar da onları yalnız başlarına Almanya'ya gönderdiler.

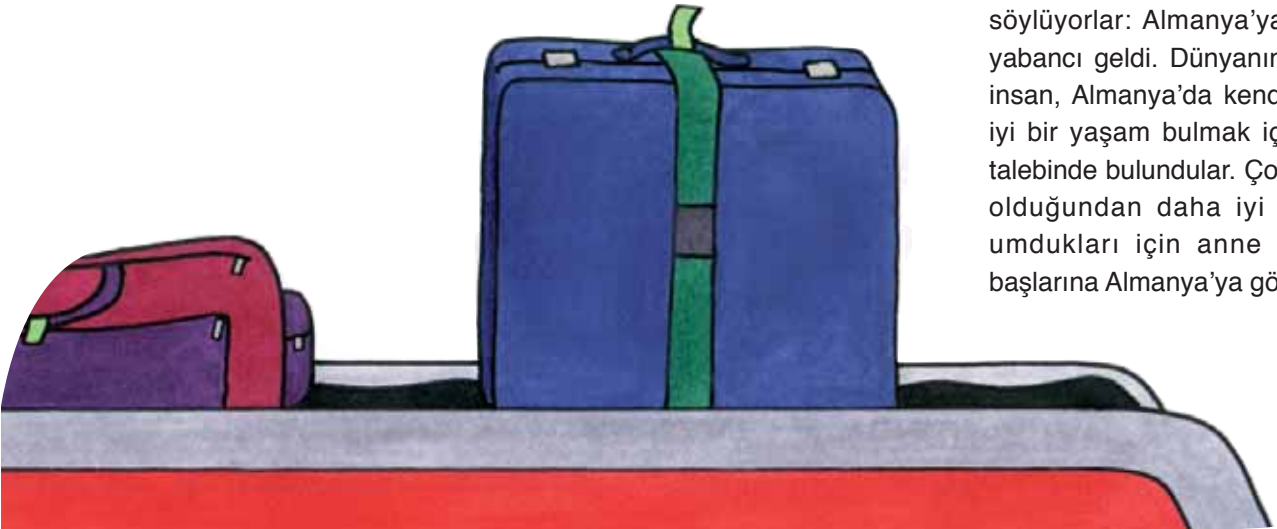

Ama mülteci diye yalnızca, örneğin belli bir halk grubuna ait olduğu ya da belli bir inanca sahip olduğu için anavatanında takibata uğrayan kişilere denir. Ya da kendi hükümetinin beğenmediği bir politik görüşü savunuyordur. Bir kişinin bu koşulları yerine getirip getirmediği ve böylece mülteci sayılıp sayılmayacağı özel bir iltica yöntemiyle kontrol edilir. 16 yaşındaki çocuklar kendileri iltica talebinde bulunabilirler; daha küçük çocukların iltica talebi anne babaları ya da mahkeme tarafından tayin edilmiş bir temsilci tarafından yapılmak zorundadır.

Yabancılar, çocuklar ve yetişkinler aynı şekilde olmak üzere, daha sınırda veya havaalanında Alman sınır memurları tarafından geri gönderilebilirler. Alman sınır memurları yasaya uygun şekilde ülkeye giriş evrakı bulunmayan ve aynı zamanda doğrudan Almanya'nın yanında bulunan bir devlette iltica talebinde bulunmuş ya da bulunabilecek olan bir yabancıyı geri gönderebilirler.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Kurulu bu kuralların çocuklar ve gençler için çok sert olduğu konusunda eleştiride bulundu. Alman hükümeti bu görüşe katılmıyor.

Almanya'dan sınırdışı edilme tehlikesi bulunan yabancı çocukları tanıyorsanız, bunlara çoğunlukla bir avukat yardımcı olabilir. Ama bu gibi durumlarla genellikle Caritas gibi hayır kurumları ya da kiliseler de ilgileniyorlar.

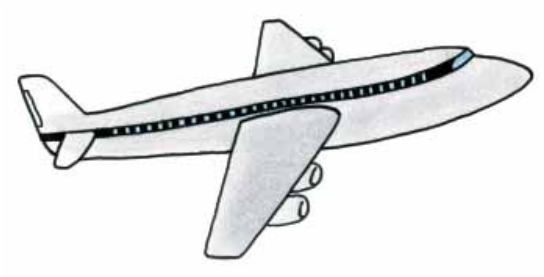

Uyuşturucu

Cool olmak herşey demek. Arkadaş grubunun içinde olmak: aynı giyim tarzı, aynı müzik zevki ve sigaradan bir nefes almak. Let's come together. Bu da arkadaşlığın bir göstergesi oluyor. Kim „hayır" derse dış arıda kalır. O halde sen de katılacaksın; ba şlangıçta tadı o kadar iyi olmasa da! Ve sigaradan arada sırada bir nefes çekeyim derken, günün birinde günde bir paket içmeye başlıyorsun: Sinirlerini yatıştırmak için bir tane, strese karşı bir tane, düş ünürken bir tane.... Ve bir gün geliyor onsuz yapamıyorsun. Tiryakisin, bağımlısın.

Tütün, alkol, keyif verici maddeler ve belli ilaçlar uyuşturucudur, bağımlılık yapan maddeler diye isimlendirilirler ve düzenli olarak „tadına bakıldıklarında" bağımlılık yaratabilirler. Belirli bir uyuşturucuya bağımlı olan artık onsuz yapamaz, hasta ettiğini bildiği halde her zaman daha fazla ister. Pek çok insan her yıl bağımlılıklarından dolayı ölüyorlar: Sigaradan ötürü akciğer kanseri, alkolden ötürü karaciğer yetmezliği, aşırı dozda eroinden ötürü ölüm.

Çocuklar henüz büyüdüklerinden, zihinsel ve bedensel olarak geliştiklerinden uyuşturucudan özellikle zarar görürler. Uyuşturucu bu gelişmeyi engelleyebilir.
Bu nedenle Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 33. maddesi, özellikle çocukların uyuşturucuya karşı korunmaları gerektiği talebinde bulunuyor.

Sözleşme'yi imzalamış olan devletlerin uyuşturucu ticaretini ve çocuklar tarafından kullanılmasını yasaklayan yasalar yapmaları talep ediliyor. Almanya'da bir yasa bira, şarap ve sigaranın 16 yaşının altındaki çocuk ve gençlere satılamaması kuralını getiriyor. Bunun dışında ülkeler okullarda ve gençlik merkezlerinde, uyuşturucu danışma büroları ve bilgilendirici kitapçıklar aracılığıyla çocukları uyuşturucu suistimalinin tehlikeleri üzerine aydınlatmalılar.
Eğer çocuklar uyuşturucuyla tanışmışsa, hatta belki de bağımlılarsa, o zaman doktor ve özel tedavi yöntemleri yardımıyla bağımlılıklarından kurtulma olanağına sahip olmaları gerekir.

Suçlu olarak çocuklar

Bazen çocukların kurban değil bizzat suçlu oldukları durumlar oluyor. Hırsızlık yapıyorlar, dövüyorlar, kırıyorlar, yasak ve suç teşkil eden şeyler yapıyorlar. Belki de onlara kimse neyin iyi neyin kötü, neyin doğru neyin yanlış olduğunu öğretmedi.
Ama belki de bunları hayatta kalabilmek için yapıyorlardır. Bu dünyada pek çok çocuk evsiz barksız, kendilerine bakan anne babaları olmadan sokakta yaşıyorlar.

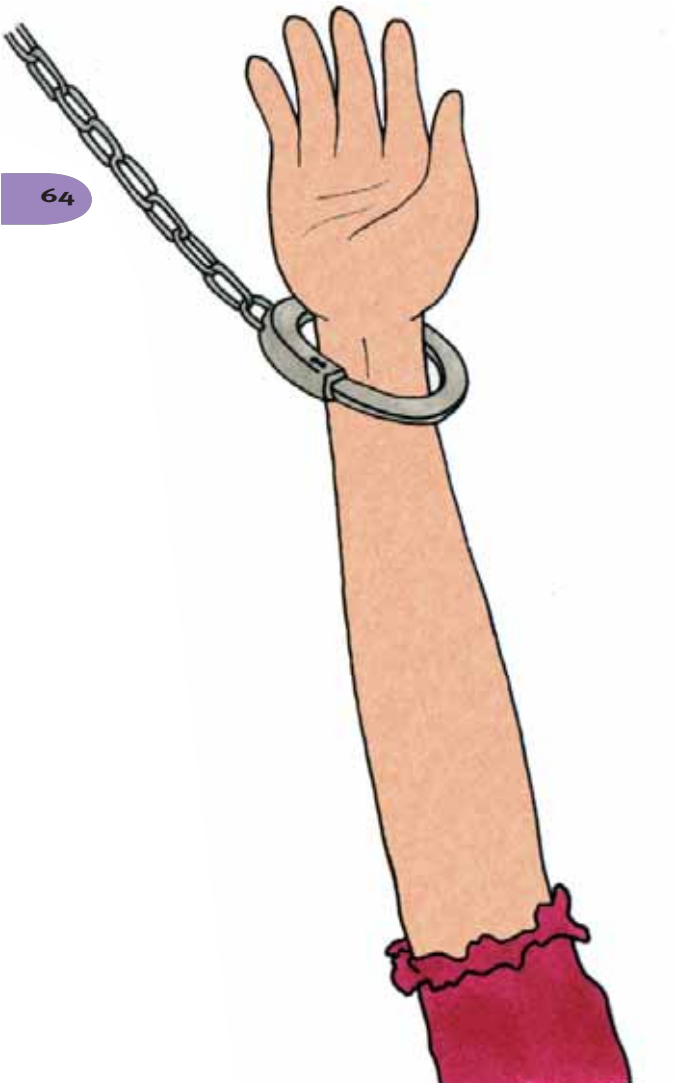

Joao Rio de Janeiro'da yaşıyor. Bu, Brezilya'da Güney Amerika'da bir şehir, çok büyük bir şehir. Joao hergün küçük bir sandıkla yollara düşüyor. Bu sandıkta bir ayakkabı boyası, bir fırça ve bir bez var. Her gün, alış veriş yerlerinin olduğu kalabalık bir caddede dikiliyor ve az bir para karşılığında ayakkabılarını boyayacağı müşterileri bekliyor.
İyi bir gün geçirir ve biraz para kazanırsa yiyecek birşeyler satın alıyor. Kendisi için ve kendisi gibi sokakta yaşayan diğer çocuklar için. İşleri kötü giderse o zaman Joao karnını doyurmak için hırsızlık yapıyor. Bazen yalnızca yiyecek ve içecek şeyler çalıyor. Ara sıra açıkta duran cüzdanlara da el uzatıyor. Sokak çocukları akşamları büyük bir kilisenin arkasında toplanıyorlar. Orada herkes ne kapabildiyse paylaşılıyor. Ve orada uyunuyor. Pek çok polis için sokak çocukları baş belası. Bu nedenle geceleri sık sık bir grup polisin gelip çocukları hapishaneye götürdükleri oluyor. Çocuklara orada kötü muamele, işkence ve cinsel suistimal yapılıyor, hatta bazen öldürülüyorlar. „Caddelerimizi pisleten biri daha eksildi" diye düşünüyor bunu yapan polisler.

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 37. ve 40. maddeleri yoluyla özellikle Joao gibi çocukların, polis tarafından tutuklanmaktan ve hapishanede kötü muamele görmekten korunmaları amaçlanıyor.

Ama süpermarketten birşey çaldıkları, bir arabayı açtıkları veya diğer çocukları dövdükleri için soruşturma tedbirleri ve ceza yasasıyla karşılaşan Almanya'daki çocuklar veya gençlerin de polis ve mahkeme karşısında özel olarak korunmaları öngörülüyor.

Bu nedenle Çocuk Hakları Sözleşmesi şunu talep ediyor:
Tüm devletler bir çocuğun, o yaştan itibaren cezai ehliyete haiz olacağı bir en düşük yaş seviyesi tesbit etmeliler. Bunun anlamı şu: Bir çocuk ancak belli bir yaşa geldikten sonra yaptıkları nedeniyle ceza hukuku açısından sorumlu tutulabilir, tutuklanabilir ve örneğin mahkemeye çıkartılabilir. Almanya'da böyle bir yaş sınırlaması var ve 14 yaş olarak belirlenmiş. Öteki ülkelerde böyle değil.

14 yaşından itibaren Almanya'da çocuklar gençler olarak da isimlendiriliyorlar. Yani Almanya'da sadece gençler bir suç nedeniyle sorumlu tutulabilir ve cezalandırılabilirler.

Çocuk Hakları Sözleşmesi şunu talep ediyor:
Bir suç işlediklerinden şüphelenilen çocuklar ya da gençler, suçları kesin olarak kanıtlanıncaya kadar suçsuz sayılmalıdırlar. Ayrıca Almanya'da bu sadece çocuklar ve gençler için değil, ceza gerektiren bir davranışta bulunduğu gerekçesiyle şüpheli durumunda olan tüm insanlar için geçerlidir.

Bir çocuk ya da genç tutuklanırsa, polis tarafından kötü muamele görmesi yasaktır. Örneğin hiç kimse onları işkence yoluyla „ben suçluyum" demeye zorlayamaz. Çocuklar ve gençler hapishaneye girerlerse, o zaman yetişkin mahkumlardan ayrı tutulmak zorundadırlar ve mektuplar ve ziyaretler yoluyla aileleriyle ilişkide kalabilirler.
Bir suç işledikleri gerekçesiyle şüpheli durumunda olan çocuklar ve gençlerin kendilerini savunmada onlara yardım edecek bir yetişkine ihtiyaçları vardır. Bu, anne babaları ya da onları mahkemede savunacak bir avukat olabilir.

Eğer bir mahkeme olursa hakim, çocuklara ve gençlere hitap edebilecek biri olmalı. Almanya'da bunun için özel gençlik mahkemeleri var.
Bir hapis cezası kararına sadece en son çare olarak başvurulmalıdır. Ölüm cezası ya da ömür boyu hapis cezası yasaktır.

Çocuk Hakları Sözleşmesi en iyisinin, çocuk veya genci mahkeme ve hapis cezası olmadan cezalandırmayı denemek olduğunu söylüyor. Çünkü çocuklar ve gençler için ceza aynı zamanda her zaman, yetişkin olarak şiddet ve ağır suç olmadan normal bir yaşam sürebilmek için doğru yolu bulmada yardım anlamına da gelmelidir. Bu nedenle Almanya'da bir hakim örneğin, bir gencin belli bir zaman içinde düzenli olarak başkalarına yardım etmesini isteyebilir. Bu sayede gençlerin, verdikleri bir zararın tekrar telafi edilebileceğini de öğrenmeleri amaçlanıyor. Çocuklar ve gençler kısmen, eğitmenlerin orada onlara yardımcı olmaları için bir yurda da gönderiliyorlar.

Kendilerine karşı bir suç işlenmiş genç insanlar, suç duyurumunda bulunduklarında başlarına ne geleceğini bilmedikleri için genellikle olayı ihbar etmeye korkuyorlar. Bu korku anlaşılır bir şey ancak genç kız ve erkeklerin kendilerini etkili bir şekilde savunmalarına ve başkalarından yardım istemelerine engel oluyor.

Federal Adalet Bakalığı'nın „Haklarım var'' başlıklı broşürü kız ve erkek çocuklarının ceza davaları hakkında yeterli bilgi sahibi olmamaktan kaynaklanan bu korkusunu ve güvensizliğini yenmeye katkıda bulunmak istiyor. Broşürde kadın ve erkek polis memurlarının, savcıların, hakimlerin ve avukatların, suç duyurumunda bulunulduğu zaman ne yaptıkları açıklanıyor. Ayrıca örneklerle hangi farklı durumlarda güvenin kötüye kullanıldığı ve (cinsel) şiddetin uygulanabildiği gösteriliyor. Kendilerine karşı suç işlenmiş ve bunu anlatmaya hazır olan üç kız çocuğu başlarından geçenleri anlatıyor.

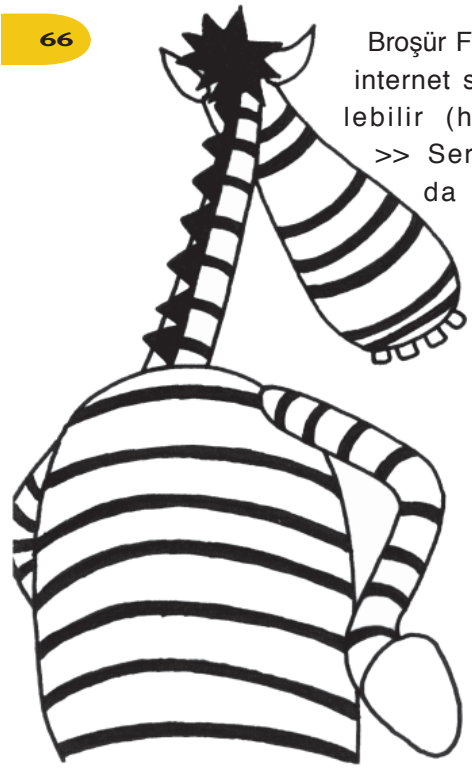

Broşür Federal Adalet Bakanlığı'nın internet sayfaları üzerinden indirilebilir (http://www.bmj.bund.de >> Service >> Ratgeber), ya da online sipariş sistemi üzerinden posta yolu ile (Publikationsversand der Bundesregierung, Postfach 481009, 18132 Rostock), telefonla (01888-80 80 800) ya da faks yolu ile (01888-10-80 80 800) sipariş verilebilir.

Bu kitapta hep

...yapılmalıdır

...yapmaları amaçlanır vs.

denildiğinin mutlaka farkına varmışsınızdır.

Devletleri kimse, Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne uymaya zorlayamaz. Yine de Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin olması iyi bir şey.

Çocuk hakları için bir başlangıç.

Sözleşme üzerine ne kadar çok konuşulursa, ne kadar çok çocuk sözleşme üzerine bilgi sahibi olursa, bir çok devletin buna uyma olasılığı bir o kadar büyük olur.

Ve dünya bütün çocuklar için bir o kadar daha iyi olur.

Buraya arkadaşınızın fotoğrafını yapıştırabilir ve ona ait bilgileri yazabilirsiniz.

Çocuklar haklarını böyle arıyorlar

III.

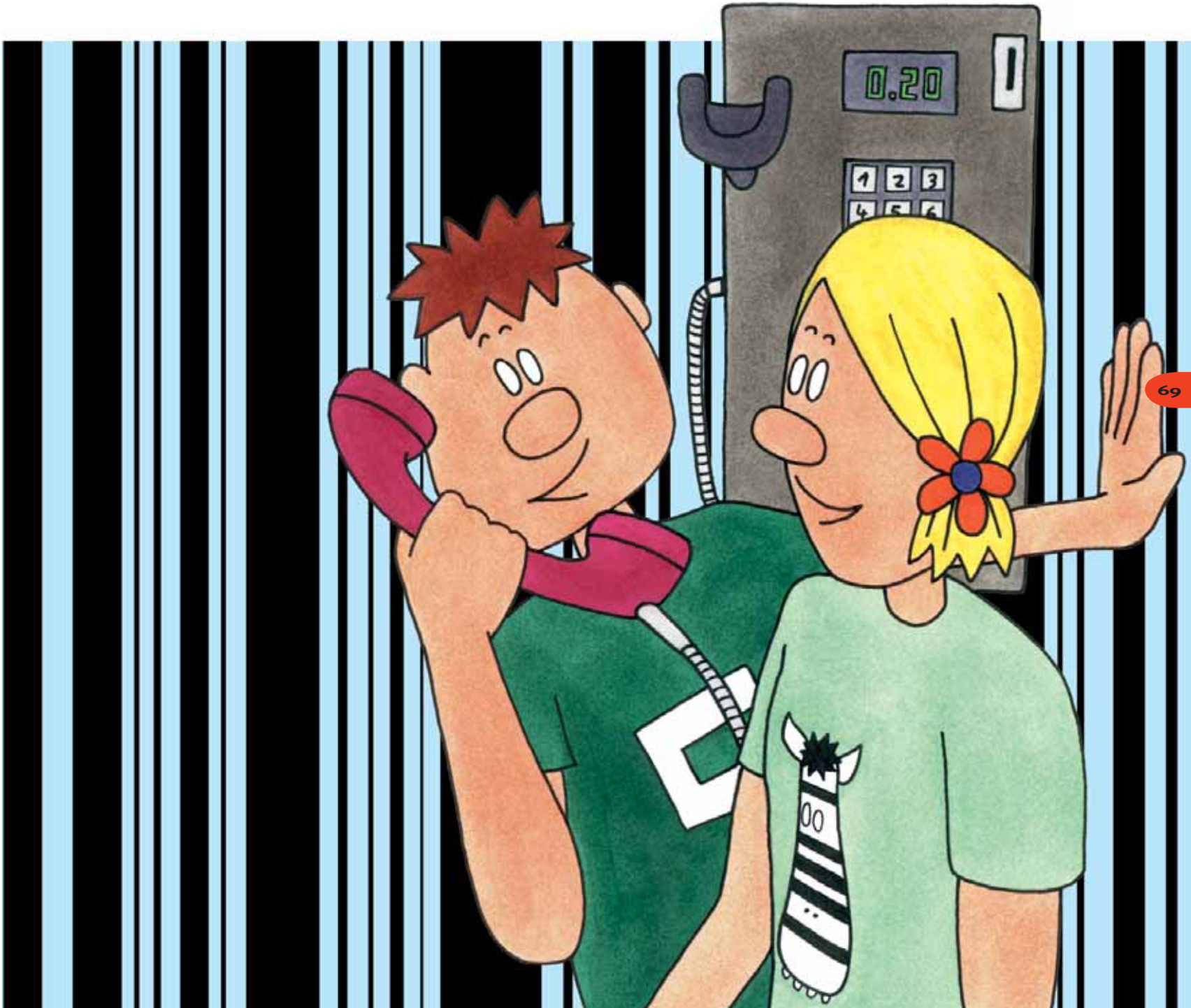

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde yer alan haklarından biri kesin olarak ihlal edilen kimse, buna karşı harekete geçmelidir!
Harekete geçmeden önce neleri düşünmeniz gerektiğine dair bilgiler veriyoruz. Kime mi başvurabilirsiniz? Size telefon numaraları veriyoruz.

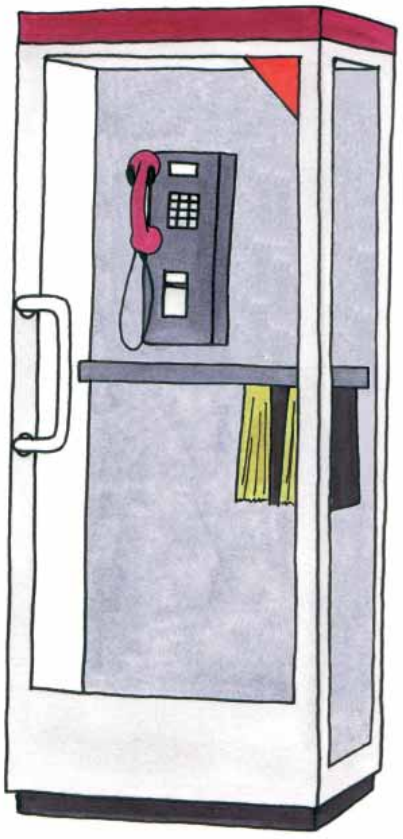

Kişisel Haklar

(„Annem babam beni hep dövüyorlar"; „Annem babam boşanıyorlar"; „Babam bazan bacaklarımın arasını elliyor"; „Hiç arkadaşım yok"; „Doğum konrol yöntemleri üzerine bilgi edinmek istiyorum''.)
Bazı durumlarda, başka kimsenin haberi olmadan birisiyle konuşmak çok önemlidir.
Bir kaç zamandır Almanya'da her yerde çocukların ve gençlerin kişisel bir sorunları olduğunda arayabilecekleri bir numara var. Telefon hattının öbür ucunda, özel olarak genç insanlarla konuşmak için eğitim görmüş yetişkin yardımcılar oturuyor. Bu telefon hattını, Alman Çocuk Koruma Birliği'ne üye olan 'Nummer gegen Kummer' (Derde Deva Numara) adındaki dernek kurdu.

Konuşmalar anonim kalıyor.

Yani: Telefondaki yetişkin sizin telefon ettiğinizi kimseye anlatmıyor. İsminizi de söylemeniz gerekmiyor!
Yetişkin kişi telefonunda sizin telefon numaranızı göremiyor ve sizin telefon faturanızda da bu yere telefon açtığınız belli olmuyor.

Önemli:
Burayı aramak bedava!

Yardımcılar sadece telefonda size öneride bulunabilirler. Bu yüzden çoğunlukla, yakınlarınızda size yardım edebilecek bir yetişkin, örneğin tanıdık, öğretmenler, doktorlar olup olmadığını soracaklardır. Çok acil olması durumunda yardım edenler, acaba Gençlik Dairesi müdahale etmeli mi diye soracaklardır. Ama bütün bunlar sadece siz isterseniz olacak.

Pazartesi'den Cuma'ya kadar 15 ve 19 saatleri arasında aranabilecek telefon numarası:

Eğer hafta sonunda acil bir sorun olursa, günlük gazetenin etkinlikler sayfasında bir çocuk koruma merkezinin veya çocuklara özel acil bir telefon numarasının verilip verilmediğine bakabilirsiniz.

Acil durumlarda şehrin ya da ilçenin Gençlik Dairesi'ni (Jugendamt) arayabilirsiniz. Telefon numarası genellikle telefon rehberinde "Stadt-verwaltung" ya da "Kreisverwaltung" bölümü altında bulunuyor.

Adım Nora.
7 yaşındayım.
Doğum günüm
4 Mart'ta. Burcum
balık. Hobilerim
yürümek, ip atlamak,
okumak ve dondurma
yemek.
Erfurt'da oturuyorum.

Politik haklar

("Sokağımıza acilen bir trafik lambası şart"; "İnlineskating için kapalı spor salonuna ihtiyacımız var"; "Arkadaşım yabancı olduğu için sınırdışı edilecek"; "Yeryüzünde bu kadar çok fakirlik ve bu kadar çok çevre kirlenmesi olduğu için, bunlara karşı birşeyler yapmak istiyorum").

Politik haklarınızı gerçekleştirebilmeniz için pek çok fikir ve öneriler var. Almanya'da size burada önerebileceğimiz çok fazla çocuk büroları, çocuk komisyonları, çocuk ve gençlik meclisleri v.b. bulunuyor: Eğer köyünüzde veya şehrinizde birşeyler değiştirmek istiyorsanız, o zaman bu gruplardan birinde çalışmayı deneyin. Oralarda, gerçekten birşeylerin değişmesi için neler yapılabileceğine dair sizi dinleyecek ve belki önerilerde bulunacak insanlar olacaktır.
Belki de bulunduğunuz yerde başvuruda bulunabileceğiniz, aileler için yerel bir birlik vardır. Böyle bir birlikte somut projeler yoluyla bulundukları yerde anne baba ve çocuklar için iyileştirmeler sağlamak için pek çok partner biraraya gelmiştir. Bunlar, örneğin çocukların bakımı, oyun alanları, okul yolundaki tehlikeler ve bunun gibi pek çok durumla ilgilidir. Ama aynı zamanda bulunduğunuz yerde, aileler için bu tür yeni bir yerel birlik kurma olanağı da var.

Bulunduğunuz yerin telefon rehberinde çocuk kuruluşu bulamıyorsanız yardım isteyebilirsiniz. Ya; yukarıda verdiğimiz ücretsiz telefon numarasından, Pazartesi Cuma arası saat 15'ten 19'a kadar;

ya da;

Deutsches Kinderhilfswerk e.V.
Infostelle Kinderpolitik
Leipziger Str. 116-118
10117 Berlin
Tel. 030/ 308693-0

Internet:
www.kindersache.de
www.kinderpolitik.de (yetişkinler için)
www.dkhw.de (yetişkinler için)

adresine başvurabilirsiniz.
Çocuk Haberleri Redaksiyonu logo!'ya başvurabilirsiniz. Pazartesi'den Cuma'ya kadar saat 16 ile 19 arasında:

06131/ 70 61 23

Ama bu telefon numarasını veya internet kullanırsanız, bunlar ücretlidir.
Aynı durum aşağıdaki internet adresi ve telefon numarası için de geçerli

terre des hommes
Hilfe für Kinder in Not

terre des hommes
Tel. 0541/ 7101107 oder
0541/ 710 10
Internet: http://www.tdh.de

terre des hommes (söylenişi: "ter de somm". Türkçede "insancıl dünya" anlamına geliyor) gelişmekte olan ülkelerde yoksulluğa karşı çalışıyor.

- Eğer terre des hommes'in bir çocuk hakları ekibinde çalışmalara katılmak istiyorsanız, veya – eğer bulunduğunuz yerde bu grup henüz yoksa,
- Eğer yoksul ülkelerdeki çocuklara ait sorularınız varsa,buraya başvurabilirsiniz.

Deutscher Kinderschutzbund
Bundesgeschäftsstelle
Hinüberstr. 8
30175 Hannover
www.kinderschutzbund.de

Alman Çocuk Koruma Birliği tüm hakların tüm çocuklar için gerçek olmasını istiyor.
Sorunları ve sıkıntıları olan çocuklar yerel Çocuk Koruma Birliği'ne başvurabilirler (lütfen telefon rehberine veya www.kinderschutzbund.de adresinde verilen bilgilere bakın).
Çocuk Koruma Birliği'nin çocuk ve gençlik telefonlarını da arayabilirsiniz. Ücretsiz olan bu telefon numarası 0800 – 1110 333'tür.
Çocuk haklarına yönelik bilgileri www.dksb-nrw.de adresinde KINDERSEITEN altında bulabilirsiniz.

Jugend im Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland (BUNDjugend)
Tel. 030/ 275 86 580
http://www.bundjugend.de

BUNDjugend'in Almanya genelinde 25 yaşın altında 40.000 üyesi var. 450'den fazla çocuk ve 250'den fazla gençlik grubu bulunuyor. Yerinde doğa ve çevre korumaya ek olarak her yaş grubuna, pek çok heyecanlı yarışma ve aksiyon sunuyoruz. Herkes katılabilir.

Greenpeace
Tel. 040/ 306 18 - 271
oder 040/ 306 18 - 291
http://www.greenpeace.de

Greenpeace'de 10 ile 15 yaşı arasındakiler bir „Greenteam" kurma olanağına sahipler. Greenteam bulunduğu yerde kendisi bir çevre sorununu araştırıyor ve sonra onun üzerine çalışmalar yapıyor.
Yani her iki kuruluş da genç insanlara çevre koruma konusunda etkin olma imkanı sunuyor.

Servicebüro
Lokale Bündnisse für Familie
Charlottenstr. 65
10117 Berlin
Tel.: 0180/ 52 52 212
Fax: 0180/ 52 52 213
E-Mail: info@lokale-buendnisse
www.lokale-buendnisse-fuer-familie.de

Almanya'dan sınırdışı edilme tehlikesi bulunan yabancı çocukları tanıyorsanız, bunlara çoğunlukla ancak bir avukat yardımcı olabilir. Ama bu gibi durumlarla genellikle Caritas gibi hayır kurumları ya da kiliseler de ilgileniyorlar.

Burada çalışmalara katılabilirsiniz:

Çocuk hakları için özel eylemler

National Coalition
für die Umsetzung der
UN-Kinderrechtskonvention
in Deutschland
Mühlendamm 3
10178 Berlin
Tel.: 030/ 400 40 200

E-Mail: info@national-coalition.de
www.national-coalition.de

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin Almanya'da uygulanması için kurulan National Coalition (NC)'de, Almanya'da çocuk haklarını tanıtmayı kendilerine amaç edinmiş 100'e yakın kuruluş ve birlik bir arada bulunuyor.
Bu amaca ulaşmak için NC, düzenli olarak seminerler düzenliyor, yetişkinler ve çocuklar için bilgilendirici kitapçıklar hazırlıyor ve „çocuk hakları" konusunda poster, rozet ve kartpostal satışa sunuyor.

NC ayrıca, Birleşmiş Milletler'in 2002 yılında New York'daki dünya çocuk zirvesinde Alman heyetinin bir bölümü olarak, dünya çocuk zirvesi „childrens forum" a katılmış olan dört çocuk ve gence refakat etti. Bundan başka NC merkezi, çocuk ve gençlerin katılımına yönelik "Çocuklara Saygılı Bir Almanya için Ulusal Aksiyon 2005-2010" projesini gerçekleştirdi. Bu nedenle NC'nin bilgilendirici kitapçıkları arasında, kısmen çocuklar ve gençler tarafından bizzat yazılan bu katılım projesinin sonuçlarını da bulabilirsiniz.

Çocuk hakları tüm dünyada geçerli ancak yine de her gün ihlal ediliyorlar. Birleşmiş Milletler'in çocuk yardım kurumu UNICEF, çocukların ve gençlerin haklarını öğrenmelerini ve bunların gerçekleşmesi için mücadele etmelerini istiyor. Bu yüzden UNICEF çocuklara ve gençlere, UNICEF- genç elçileri olarak tüm dünyada kendi yaşıtlarının hakları için uğraşmaları doğrultusunda çağrı yapıyor. Çocuk hakları için çalışan ve bunun üzerine haber yapan herkes genç elçi olabilir. www.juniorbotschafter.de sayfalarında aksiyonlar, yarışma ve çocuk işçi çalıştırma, çocuklar ve savaş gibi çeşitli konular üzerine bilgiler bulabilirsiniz. Çocuk hakları ve UNICEF'in çalışmaları üzerine daha ayrıntılı bilgiyi şu adresten edinebilirsiniz:

UNICEF-Deutschland
Höninger Weg 104
50969 Köln
Oder im Internet unter www.unicef.de

Batı Alman Radyo-Televizyon Kurumu (WDR) her iki yılda bir çocuk hakları ödülleri dağıtıyor. Bu ödülleri, çocukların hakları için özellikle çaba sarfeden Kuzey Ren Vestfalya eyaletinden çocuklar, gençler ve yetişkinler alıyorlar.
Bu konuda bilgi için:

WDR, Stichwort: Kinderrechte,
50600 Köln

Alman İkinci Televizyonu (ZDF) 1997 ve 1998'de çocuk hakları üzerine sevilen bir dizi yayınladı: Kaptan Dork dünyanın her yerinde Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 20 önemli hakkı için mücadele ediyor.
Bu diziyi öğretmenler **Kreisbildstelle ve Stadtbildstelle**'den kiralayıp sınıfta gösterebilirler.

Öğretmenleriniz **UNICEF**'ten de, derste göstermek için çocuk hakları üzerine iyi dökümanlar alabilirler.

Ve **Jugendrotkreuz**'dan
Sipariş adre

Deutsches Rotes Kreuz
Generalsekretariat
Jugendrotkreuz
Carstennstr. 58
12205 Berlin

Şu anda elinde tuttuğun çocuk hakları üzerine kitabı sipariş etmek isteyenler için adres:

Federal, Aile, Yaslılar,
Kadınlar ve Genclik
Bakanlıgı

Bundesministerium für Familie,
Senioren, Frauen und Jugend,
Broschürenstelle
53107 Bonn

Kitap internette www.bmfsfj.de adresinden de sipariş edilebilir veya indirilebilir.

Sonuçta, özel bir aksiyondan önce veya sonra, logo! programının bu aksiyon üzerine haber yapabileceğini düşünüyorsanız, arayacağınız numara:

logo!-line:
06131/ 70 61 23

Sizi kızdıran ve bununla yalnız olarak başa çıkamadığınız birşey var mı? O zaman bizi yukarıdaki numaradan arayabilrsiniz. Bize akıl danışabilirsiniz. Belki logo!mobil de size uğrayabilir. Bu durumda sizi sorumlularla buluşturuyoruz.

Görüşmek üzere!

Buraya arkadaşınızın fotoğrafını yapıştırabilir ve ona ait bilgileri yazabilirsiniz.

IV. ÇOCUK HAKLARINA DAİR SÖZLEŞME

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Tarafından 20 Kasım 1989 Tarihinde Kabul Edilmiştir.

ÖNSÖZ

Bu Sözleşmeye Taraf Devletler:

- Birleşmiş Milletler Antlaşmasında ilân edilen ilkeler uyarınca insanlık ailesinin tüm üyelerinin, doğuştan varlıklarına özgü bulunan haysiyetle birlikte eşit ve devredilemez haklara sahip olmalarının tanınmasının, dünyada özgürlük, adalet ve barışın temeli olduğunu düşünerek,
- Birleşmiş Milletler halklarının, insanın temel haklarına ve bireyin, insan olarak taşıdığı haysiyet ve değere olan kesin inançlarını Birleşmiş Milletler Antlaşmasında bir kez daha doğrulamış olduklarını ve daha geniş bir özgürlük ortamında toplumsal ilerleme ve daha iyi bir yaşam düzeyi sağlama yolundaki kararlılıklarını hatırda tutarak,
- Birleşmiş Milletlerin, İnsan Hakları Evrensel Bildirisinde ve Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmelerinde herkesin, bu metinlerde yer alan hak ve özgürlüklerden ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da başka görüş, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğuştan veya başka durumdan kaynaklanan ayırımlar dahil, hiçbir ayırım gözetilmeksizin yararlanma hakkına sahip olduklarını benimsediklerini ve ilân ettiklerini kabul ederek,
- Uluslararası İnsan Hakları Evrensel Bildirisinde, Birleşmiş Milletlerin, çocukların özel ilgi ve yardıma hakkı olduğunu ilân ettiğini anımsayarak,
- Toplumun temel birimi olan ve tüm üyelerinin ve özellikle çocukların gelişmeleri ve esenlikleri için doğal ortamı oluşturan ailenin toplum içinde kendisinden beklenen sorumlulukları tam olarak yerine getirebilmesi için gerekli koruma ve yardımı görmesinin zorunluluğuna inanmış olarak,
- Çocuğun kişiliğinin tam ve uyumlu olarak gelişebilmesi için mutluluk, sevgi ve anlayış havasının içindeki bir aile ortamında yetişmesinin gerekliliğini kabul ederek,
- Çocuğun toplumda bireysel bir yaşantı sürdürebilmesi için her yönüyle hazırlanmasının ve Birleşmiş Milletler Antlaşmasında ilân edilen ülküler ve özellikle barış, değerbilirlik, hoşgörü, özgürlük, eşitlik ve dayanışma ruhuyla yetiştirilmesinin gerekliliğini göz önünde bulundurarak,
- Çocuğa özel bir ilgi gösterme gerekliliğinin,1924 tarihli, Cenevre Çocuk Hakları Bildirisinde ve 20 Kasım 1959 tarihinde Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Kurulunca kabul edilen Çocuk Hakları Bildirisinde belirtildiğini ve İnsan Hakları Evrensel Bildirisinde, Medeni ve Siyasi Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nde (özellikle 23 ve 24 üncü maddelerinde) ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmede (özellikle 10 uncu maddesinde) ve çocukların esenliği ile ilgili uzman kuruluşların ve uluslararası örgütlerin kurucu ve ilgili belgelerinde tanındığını hatırda tutarak,
- Çocuk Hakları Bildirisinde de belirtildiği gibi „çocuğun gerek bedensel gerek zihinsel bakımdan tam erginliğe ulaşmamış olması nedeniyle doğum sonrasında olduğu kadar, doğum öncesinde de uygun yasal korumayı da içeren özel güvence ve koruma gereksiniminin bulunduğu"nu hatırda tutarak,
- Ulusal ve uluslararası düzeyde çocukları aile yanına yerleştirme ve evlât edinmeye de özel atıfta bulunan Çocuğun Korunması ve Esenliğine İlişkin Toplumsal ve Hukuksal İlkeler Bildirisi; Çocuk Mahkemelerinin Yönetimi Hakkında Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları (Pekin Kuralları) ve Acil Durumlarda ve Silâhlı Çatışma Halinde Kadınların ve Çocukların Korunmasına İlişkin Bildirinin hükümlerini anımsayarak,
- Dünyadaki ülkelerin tümünde çok güç koşullar altında yaşayan ve bu nedenle özel bir ilgiye gereksinimi olan çocukların bulunduğu bilinci içinde,
- Çocuğun korunması ve uyumlu gelişmesi bakımından her halkın kendine özgü geleneklerinin ve kültürel değerlerinin taşıdığı önemi göz önünde tutarak,
- Her ülkedeki, özellikle gelişmekte olan ülkelerdeki çocukların yaşama koşullarının iyileştirilmesi için uluslararası işbirliğinin taşıdığı önemin bilincinde olarak,

Aşağıdaki kurallar üzerinde anlaşmaya varmışlardır:

I. KISIM

Madde 1

Bu Sözleşme uyarınca çocuğa uygulanabilecek olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır.

Madde 2

1. Taraf Devletler, bu Sözleşmede yazılı olan hakları kendi yetkileri altında bulunan her çocuğa, kendilerinin, ana babalarının veya yasal vasilerinin sahip oldukları, ırk, renk, cinsiyet, dil, siyasal ya da başka düşünceler, ulusal, etnik ve sosyal köken, mülkiyet, sakatlık, doğuş ve diğer statüler nedeniyle hiçbir ayrım gözetmeksizin tanır ve taahhüt ederler.
2. Taraf Devletler, çocuğun ana-babasının, yasal vasilerinin veya ailesinin öteki üyelerinin durumları, faaliyetleri, açıklanan düşünceleri veya inançları nedeniyle her türlü ayırıma veya cezaya tâbi tutulmasına karşı etkili biçimde korunması için gerekli tüm uygun önlemi alırlar.

Madde 3

1. Kamusal ya da özel sosyal yardım kuruluşları, mahkemeler, idari makamlar veya yasama organları tarafından yapılan ve çocukları ilgilendiren bütün faaliyetlerde, çocuğun yararı temel düşüncedir.
2. Taraf Devletler, çocuğun ana-babasının, vasilerinin ya da kendisinden hukuken sorumlu olan diğer kişilerin hak ve ödevlerini de göz önünde tutarak, esenliği için gerekli bakım ve korumayı sağlamayı üstlenirler ve bu amaçla tüm uygun yasal ve idari önlemleri alırlar.
3. Taraf Devletler, çocukların bakımı veya korunmasından sorumlu kurumların, hizmet ve faaliyetlerin özellikle güvenlik,sağlık, personel sayısı ve uygunluğu ve yönetimin yeterliliği açısından, yetkili makamlarca konulan ölçülere uymalarını taahhüt ederler.

Madde 4

Taraf Devletler, bu Sözleşmede tanınan hakların uygulanması amacıyla gereken her türlü yasal, idari ve diğer önlemleri alırlar. Ekonomik, sosyal ve kültürel haklara ilişkin olarak, Taraf Devletler eldeki kaynaklarını olabildiğince geniş tutarak, gerekirse uluslararası işbirliği çerçevesinde bu tür önlemler alırlar.

Madde 5

Taraf Devletler, bu Sözleşmenin çocuğa tanıdığı haklar doğrultusunda çocuğun yeteneklerinin geliştirilmesi ile uyumlu olarak, çocuğa yol gösterme ve onu yönlendirme konusunda ana-babanın, yerel gelenekler öngörüyorsa uzak aile veya topluluk üyelerinin, yasal vasilerinin veya çocuktan hukuken sorumlu öteki kişilerin sorumluluklarına, haklarına ve ödevlerine saygı gösterirler.

Madde 6

1. Taraf Devletler, her çocuğun temel yaşama hakkına sahip olduğunu kabul ederler.
2. Taraf Devletler, çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabayı gösterirler.

Madde 7

1. Çocuk doğumdan hemen sonra derhal nüfus kütüğüne kaydedilecek ve doğumdan itibaren bir isim hakkına, bir vatandaşlık kazanma hakkına ve mümkün olduğu ölçüde ana-babasını bilme ve onlar tarafından bakılma hakkına sahip olacaktır.
2. Taraf Devletler, özellikle çocuğun tabiiyetsiz kalması söz konusu olduğunda kendi ulusal hukuklarına ve ilgili uluslararası belgeler çerçevesinde üstlendikleri yükümlülüklerine uygun olarak bu hakların işlerlik kazanmasını taahhüt ederler.

Madde 8

1. Taraf Devletler, yasanın tanıdığı şekliyle çocuğun kimliğini; tabiiyeti, ismi ve aile bağları dahil, koruma hakkına saygı göstermeyi ve bu konuda yasa dışı müdahalelerde bulunmamayı taahhüt ederler.
2. Çocuğun kimliğinin unsurlarının bazılarından veya tümünden yasaya aykırı olarak yoksun bırakılması halinde, Taraf Devletler çocuğun kimliğine süratle yeniden kavuşturulması amacıyla gerekli yardım ve korumada bulunurlar.

Madde 9

1. Yetkili makamlar uygulanabilir yasa ve usullere göre ve temyiz yolu açık olarak, ayrılığın çocuğun yüksek yararına olduğu yolunda karar vermedikçe, Taraf Devletler, çocuğun; ana-babasından, onların rızası dışında ayrılmamasını güvence altına alırlar. Ancak, ana-babası tarafından çocuğun kötü muameleye maruz bırakılması ya da ihmâl edilmesi durumlarında ya da ana-babanın birbirinden ayrı yaşaması nedeniyle çocuğun ikametgâhının belirlenmesi amacıyla karara varılması gerektiğinde, bu tür bir ayrılık kararı verilebilir.
2. Bu maddenin birinci fıkrası uyarınca girişilen her işlemde, ilgili bütün taraflara işleme katılma ve görüşlerini bildirme olanağı tanınır.
3. Taraf Devletler, ana-babasından veya bunlardan birinden ayrılmasına karar verilen çocuğun, kendi yüksek yararına aykırı olmadıkça, ana babanın ikisiyle de düzenli bir biçimde kişisel ilişki kurma ve doğrudan görüşme hakkına saygı gösterirler.
4. Böyle bir ayrılık, bir Taraf Devlet tarafından girişilen ve

çocuğun kendisinin ana veya babasının veya her ikisinin birden tutuklanmasını, hapsini, sürgün, sınır dışı edilmesini veya ölümünü (ki buna devletin gözetimi altında iken nedeni ne olursa olsun meydana gelen ölüm dahildir) tevlit eden herhangi benzer bir işlem sonucu olmuşsa, bu Taraf Devlet, istek üzerine ve çocuğun esenliğine zarar vermemek koşulu ile; ana-babaya, çocuğa veya uygun olursa, ailenin bir başka üyesine, söz konusu aile bireyinin ya da bireylerinin bulunduğu yer hakkında gereken bilgiyi verecektir. Taraf Devletler, böyle bir istemin başlı başına sunulmasının ilgili kişi veya kişiler bakımından aleyhe hiç bir sonuç yaratmamasını ayrıca taahhüt ederler.

Madde 10

1. 9 uncu Maddenin 1 inci fıkrası uyarınca Taraf Devletlere düşen sorumluluğa uygun olarak, çocuk veya ana-babası tarafından, ailenin birleşmesi amaçlarıyla yapılan bir Taraf Devlet ülkesine girme ya da onu terk etme konusundaki her başvuru, Taraf Devletlerce olumlu, insani ve ivedi bir tutumla ele alınacaktır. Taraf Devletler, bu tür bir başvuru yapılmasının başvuru sahipleri veya aile üyeleri aleyhine sonuçlar yaratmamasını taahhüt ederler.
2. Ana-babası, ayrı devletlerde oturan bir çocuk olağanüstü durumlar hariç, hem ana hem de babası ile düzenli biçimde kişisel ilişkiler kurma ve doğrudan görüşme hakkına sahiptir. Bu nedenle ve 9 uncu maddenin 1 inci fıkrasına göre Taraf Devletlere düşen sorumluluğa uygun olarak, Taraf Devletler çocuğun ve ana-babasının Taraf Devletlerin ülkeleri dahil herhangi bir ülkeyi terk etmeye ve kendi ülkelerine dönme hakkına saygı gösterirler. Herhangi bir ülkeyi terk etme hakkı, yalnızca yasada öngörüldüğü gibi ve ulusal güvenliği, kamu düzenini, kamu sağlığı ve ahlak veya başkalarının hak ve özgürlüklerini korumak amacı ile ve işbu Sözleşme ile tanınan öteki haklarla bağdaştığı ölçüde kısıtlamalara konu olabilir.

Madde 11

1. Taraf Devletler, çocukların yasadışı yollarla ülke dışına çıkarılıp geri döndürülmemesi halleriyle mücadele için önlemler alırlar.
2. Bu amaçla Taraf Devletler iki ya da çok taraflı anlaşmalar yapılmasını ya da mevcut anlaşmalara katılmayı teşvik ederler.

Madde 12

1. Taraf Devletler, görüşlerini oluşturma yeteneğine sahip çocuğun kendini ilgilendiren her konuda görüşlerini serbestçe ifade etme hakkını bu görüşlere çocuğun yaşı ve olgunluk derecesine uygun olarak, gereken özen gösterilmek suretiyle tanırlar.
2. Bu amaçla, çocuğu etkileyen herhangi bir adli veya idari kovuşturmada çocuğun ya doğrudan doğruya veya bir temsilci ya da uygun bir makam yoluyla dinlenilmesi fırsatı, ulusal yasanın usule ilişkin kurallarına uygun olarak çocuğa, özellikle sağlanacaktır.

Madde 13

1. Çocuk, düşüncesini özgürce açıklama hakkına sahiptir; bu hak, ülke sınırlarına bağlı olmaksızın; yazılı, sözlü, basılı, sanatsal biçimde veya çocuğun seçeceği başka bir araçla her türlü haber ve düşüncelerin araştırılması, elde edilmesi ve verilmesi özgürlüğünü içerir.
2. Bu hakkın kullanılması yalnızca:
   a) Başkasının haklarına ve itibarına saygı,
   b) Milli güvenliğin, kamu düzeninin, kamu sağlığı ve ahlakın korunması nedenleriyle ve kanun tarafından öngörülmek ve gerekli olmak kaydıyla yapılan sınırlamalara konu olabilir.

Madde 14

1. Taraf Devletler, çocuğun düşünce, vicdan ve din özgürlükleri hakkına saygı gösterirler.
2. Taraf Devletler, ana-babanın ve gerekiyorsa yasal vasilerin; çocuğun yeteneklerinin gelişmesiyle bağdaşır biçimde haklarının kullanılmasında çocuğa yol gösterme konusundaki hak ve ödevlerine, saygı gösterirler.
3. Bir kimsenin dinini ve inançlarını açıklama özgürlüğü kanunla öngörülmek ve gerekli olmak kaydıyla yalnızca kamu güvenliği, düzeni, sağlık ya da ahlâki ya da başkalarının temel hakları ve özgürlüklerini korumak gibi amaçlarla sınırlandırılabilir.

Madde 15

1. Taraf Devletler, çocuğun dernek kurma ve barış içinde toplanma özgürlüklerine ilişkin haklarını kabul ederler.
2. Bu hakların kullanılması, ancak yasayla zorunlu kılınan ve demokratik bir toplumda gerekli olan ulusal güvenlik, kamu güvenliği, kamu düzeni yararına olarak ya da kamu sağlığı ve ahlâkın ya da başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amaçlarıyla yapılan sınırlamalardan başkalarıyla kısıtlandırılamaz.

Madde 16

1. Hiçbir çocuğun özel yaşantısına, aile, konut ve iletişimine keyfi ya da haksız bir biçimde müdahale yapılamayacağı gibi, onur ve itibarına da haksız olarak saldırılamaz.
2. Çocuğun bu tür müdahale ve saldırılara karşı yasa tarafından korunmaya hakkı vardır.

Madde 17

Taraf Devletler, kitle iletişim araçlarının önemini kabul ederek çocuğun; özellikle toplumsal, ruhsal ve ahlâki esenliği ile be-

densel ve zihinsel sağlığını geliştirmeye yönelik çeşitli ulusal ve uluslararası kaynaklardan bilgi ve belge edinmesini sağlarlar.
Bu amaçla Taraf Devletler:

a) Kitle iletişim araçlarını çocuk bakımından toplumsal ve kültürel yararı olan ve 29 uncu maddenin ruhuna uygun bilgi ve belgeyi yaymak için teşvik ederler;
b) Çeşitli kültürel, ulusal ve uluslararası kaynaklardan gelen bu türde bilgi ve belgelerin üretimi, değişimi ve yayımı amacıyla uluslararası işbirliğini teşvik ederler;
c) Çocuk kitaplarının üretimini ve yayılmasını teşvik ederler;
d) Kitle iletişim araçlarını azınlık grubu veya bir yerli ahaliye mensup çocukların dil gereksinimlerine özel önem göstermeleri konusunda teşvik ederler;
e) 13 ve 18 inci maddelerde yaralan kurallar göz önünde tutularak çocuğun esenliğine zarar verebilecek bilgi ve belgelere karşı korunması için uygun yönlendirici ilkeler geliştirilmesini teşvik ederler.

Madde 18

1. Taraf Devletler, çocuğun yetiştirilmesinde ve gelişmesinin sağlanmasında ana-babanın birlikte sorumluluk taşıdıkları ilkesinin tanınması için her türlü çabayı gösterirler. Çocuğun yetiştirilmesi ve geliştirilmesi sorumluluğu ilk önce ana-babaya ya da durum gerektiriyorsa yasal vasilere düşer. Bu kişiler her şeyden önce çocuğun yüksek yararını göz önünde tutarak hareket ederler.
2. Bu Sözleşmede belirtilen hakların güvence altına alınması ve geliştirilmesi için Taraf Devletler, çocuğun yetiştirilmesi konusundaki sorumluluklarını kullanmada ana-baba ve yasal vasilerin durumlarına uygun yardım yapar ve çocukların bakımı ile görevli kuruluşların, faaliyetlerin ve hizmetlerin gelişmesini sağlarlar.
3. Taraf Devletler, çalışan ana-babanın, çocuk bakım hizmet ve tesislerinden, çocuklarının da bu hizmet ve tesislerden yararlanma hakkını sağlamak için uygun olan her türlü önlemi alırlar.

Madde 19

1. Bu Sözleşmeye Taraf Devletler, çocuğun ana-babasının ya da onlardan yalnızca birinin, yasal vasi veya vasilerinin ya da bakımını üstlenen herhangi bir kişinin yanında iken bedensel veya zihinsel saldırı, şiddet veya suiistimale, ihmal ya da ihmalkâr muameleye, ırza geçme dahil her türlü istismar ve kötü muameleye karşı korunması için; yasal, idari, toplumsal, eğitsel bütün önlemleri alırlar.
2. Bu tür koruyucu önlemler; burada tanımlanmış olan çocuklara kötü muamele olaylarının önlenmesi, belirlenmesi, bildirilmesi, yetkili makama havale edilmesi, soruşturulması, tedavisi ve izlenmesi için gerekli başkaca yöntemleri ve uygun olduğu takdirde adliyenin işe el koyması olduğu kadar durumun gereklerine göre çocuğa ve onun bakımını üstlenen kişilere, gereken desteği sağlamak amacı ile sosyal programların düzenlenmesi için etkin usulleri de içermelidir.

Madde 20

1. Geçici ve sürekli olarak aile çevresinden yoksun kalan veya kendi yararına olarak bu ortamda bırakılması kabul edilmeyen her çocuk, Devletten özel koruma ve yardım görme hakkına sahip olacaktır.
2. Taraf Devletler bu durumdaki bir çocuk için kendi ulusal yasalarına göre, uygun olan bakımı sağlayacaklardır.
3. Bu tür bakım, başkaca benzerleri yanında bakıcı aile yanına verme, slâm Hukukunda kefalet (kafalah), evlât edinme ya da gerekiyorsa çocuk bakımı amacı güden uygun kuruluşlara yerleştirmeyi de içerir. Çözümler düşünülürken, çocuğun yetiştirilmesinde sürekliliğin korunmasına ve çocuğun etnik, dinsel, kültürel ve dil kimliğine gereken saygı gösterilecektir.

Madde 21

Evlât edinme sistemini kabul eden ve/veya buna izin veren Taraf Devletler, çocuğun en yüksek yararlarının temel düşünce olduğunu kabul edecek ve aşağıdaki ilkeleri gerçekleştireceklerdir:

a) Bir çocuğun evlât edinilmesine ancak yetkili makam karar verir. Bu makam uygulanabilir yasa ve usullere göre ve güvenilir tüm bilgilerin ışığında; çocuğun, ana-babası, yakınları ve yasal vasisine göre durumunu göz önüne alarak ve gereken durumlarda tüm ilgililerle yapılacak görüşme sonucu onların da evlât edinme konusundaki onaylarını alma zorunluluğuna uyarak, kararını verir.
b) Çocuğun kendi ülkesinde elverişli biçimde bakılması mümkün olmadığı veya evlât edinecek veya yanına yerleştirilecek aile bulunmadığı taktirde, ülkelerarası evlât edinmenin çocuk bakımından uygun bir çözüm olduğunu kabul ederler.
c) Başka bir ülkede evlât edinilmesi düşünülen çocuğun, kendi ülkesinde mevcut evlât edinme durumuyla eşdeğer olan güvence ve ölçülerden yararlanmasını sağlarlar.
d) Ülkelerarası evlât edinmede, yerleştirmenin ilgililer bakımından yasadışı para kazanma konusu olmaması için gereken bütün önlemleri alırlar.
e) Bu maddedeki amàçları, uygun olduğu ölçüde, ikili ya da çok taraflı düzenleme veya anlaşmalarla teşvik ederler ve bu çerçevede, çocuğun başka bir ülkede yerleştirilmesinin yetkili makam veya organlar tarafından yürütülmesini güvenceye almak için çaba gösterirler.

Madde 22

1. Taraf Devletler, ister tek başına olsun isterse ana babası veya herhangi bir başka kimse ile birlikte bulunsun, mülteci statüsü kazanmaya çalışan ya da uluslararası veya iç hukuk kural ve usulleri uyarınca mülteci sayılan bir çocuğun, bu Sözleşmede ve insan haklarına veya insani konulara ilişkin ve söz konusu Devletlerin taraf oldukları diğer Uluslararası Sözleşmelerde tanınan ve bu duruma uygulanabilir nitelikte bulunan hakları kullanması amacıyla koruma ve insani yardımdan yararlanması için gerekli bütün önlemleri alırlar.
2. Bu nedenle, Taraf Devletler, uygun gördükleri ölçüde, Birleşmiş Milletler Teşkilatı ve onunla işbirliği yapan hükümetler arası ve hükümet dışı yetkili başka kuruluşlarla bu durumda olan bir çocuğu korumak, ona yardım etmek, herhangi bir mülteci çocuğun ailesi ile yeniden bir araya gelebilmesi için ana-babası veya ailesinin başka üyeleri hakkında bilgi toplamak amacıyla işbirliğinde bulunurlar. Herhangi bir nedenle kendi aile çevresinden sürekli ya da geçici olarak ayrı düşmüş bir çocuğa bu Sözleşmeye göre tanınan koruma, aynı esaslar içinde, ana-babası ya da ailesinin başkaca üyelerinden hiçbirisi bulunmayan çocuğa da tanınacaktır.

Madde 23

1. Taraf Devletler zihinsel ya da bedensel özürlü çocukların saygınlıklarını güvence altına alan, özgüvenlerini geliştiren ve toplumsal yaşama etkin biçimde katılmalarını kolaylaştıran şartlar altında eksiksiz bir yaşama sahip olmalarını kabul ederler.
2. Taraf Devletler, özürlü çocukların özel bakımdan yararlanma hakkını tanırlar ve eldeki kaynakların yeterliliği ölçüsünde ve yapılan başvuru üzerine, yardımdan yararlanabilecek durumda olan çocuğa ve onun bakımından sorumlu olanlara, çocuğun durumu ve ana-babanın veya çocuğa bakanların içinde bulundukları koşullara uygun düşecek yardımın yapılmasını teşvik ve taahhüt ederler.
3. Özürlü çocuğun, özel bakıma gereksinimi olduğu bilincinden hareketle bu maddenin 2nci fıkrası uyarınca yapılması öngörülen yardım, çocuğun ana-babasının ya da çocuğa bakanların parasal (mali) durumları göz önüne alınarak, olanaklar ölçüsünde ücretsiz sağlanır. Bu yardım; özürlü çocuğun eğitimi, meslek eğitimi, tıbbi bakım hizmetleri, rehabilitasyon hizmetleri, bir işte çalışabilecek duruma getirme hazırlık programları ve dinlenme/eğlenme olanaklarından etkin olarak yararlanmasını sağlamak üzere düzenlenir ve çocuğun en eksiksiz biçimde toplumla bütünleşmesi yanında, kültürel ve ruhsal yönü dahil bireysel gelişmesini gerçekleştirme amacını güder.
4. Taraf Devletler, uluslararası işbirliği ruhu içinde, özürlü çocukların koruyucu sıhhi bakımı, tıbbi, psikolojik ve işlevsel tedavileri alanlarına ilişkin gerekli bilgilerin alışverişi yanında, rehabilitasyon, eğitim ve mesleki eğitim hizmetlerine ilişkin yöntemlerin bilgilerini de içerecek şekilde ve Taraf Devletlerin bu alanlardaki güçlerini, anlayışlarını geliştirmek ve deneyimlerini zenginleştirmek amacıyla bilgi dağıtımını ve bu bilgiden yararlanmayı teşvik ederler. Bu bakımdan, gelişmekte olan ülkelerin gereksinimleri, özellikle göz önüne alınır.

Madde 24

1. Taraf Devletler, çocuğun olabilecek en iyi sağlık düzeyine kavuşma, tıbbi bakım ve rehabilitasyon hizmetlerini veren kuruluşlardan yararlanma hakkını tanırlar. Taraf Devletler, hiçbir çocuğun bu tür tıbbi bakım hizmetlerinden yararlanma hakkından yoksun bırakılmamasını güvence altına almak için çaba gösterirler.
2. Taraf Devletler, bu hakkın tam olarak uygulanmasını takip ederler ve özellikle:
   a) Bebek ve çocuk ölüm oranlarının düşürülmesi;
   b) Bütün çocuklara gerekli tıbbi yardımın ve tıbbi bakımın; temel sağlık hizmetlerinin geliştirilmesine önem verilerek sağlanması;
   c) Temel sağlık hizmetleri çerçevesinde ve başka olanakların yanı sıra, kolayca bulunabilen tekniklerin kullanılması ve besleyici yiyecekler ve temiz içme suyu sağlanması yoluyla ve çevre kirlenmesinin tehlike ve zararlarını göz önüne alarak, hastalık ve yetersiz beslenmeye karşı mücadele edilmesi:
   d) Anneye doğum öncesi ve sonrası uygun bakımın sağlanması;
   e) Bütün toplum kesimlerinin özellikle ana-babalar ve çocukların, çocuk sağlığı ve beslenmesi, anne sütü ile beslenmenin yararları, toplum ve çevre sağlığı ve kazaların önlenmesi konusunda temel bilgileri elde etmeleri ve bu bilgileri kullanmalarına yardımcı olunması;
   f) Koruyucu sağlık bakımlarının, ana-babaya rehberliğini, aile planlanması eğitimi ve hizmetlerinin geliştirilmesi; amaçlarıyla uygun önlemleri alırlar.
3. Taraf Devletler, çocukların sağlığı için zararlı geleneksel uygulamaların kaldırılması amacıyla uygun ve etkili her türlü önlemi alırlar.
4. Taraf Devletler, bu maddede tanınan hakkın tam olarak gerçekleştirilmesini tedricen sağlamak amacıyla uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi ve teşviki konusunda karşılıklı olarak söz verirler. Bu konuda gelişmekte olan ülkelerin gereksinimleri özellikle göz önünde tutulur.

Madde 25

Taraf Devletler, yetkili makamlarca korunma ve bakım altına alma, bedensel ya da ruhsal tedavi amaçlarıyla hakkında bir yerleştirme tedbiri uygulanan çocuğun, gördüğü tedaviyi ve yerleştirilmesine

bağlı diğer tüm şartları belli aralıklarla gözden geçirme hakkına sahip olduğunu kabul ederler.

Madde 26

1. Taraf Devletler, her çocuğun, sosyal sigorta dahil, sosyal güvenlikten yararlanma hakkını tanır ve bu hakkın tam olarak gerçekleşmesini sağlamak için ulusal hukuklarına uygun, gerekli önlemleri alırlar.
2. Sosyal Güvenlik, çocuğun ve çocuğun bakımından sorumlu olanların kaynakları ve koşulları göz önüne alınarak ve çocuk tarafından ya da onun adına yapılan sosyal güvenlikten yararlanma başvurusuna ilişkin başkaca durumlar da göz önünde tutularak sağlanır.

Madde 27

1. Taraf Devletler, her çocuğun bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlâksal ve toplumsal gelişmesini sağlayacak yeterli bir hayat seviyesine hakkı olduğunu kabul ederler.
2. Çocuğun gelişmesi için gerekli hayat şartlarının sağlanması sorumluluğu; sahip oldukları imkânlar ve mali güçleri çerçevesinde öncelikle çocuğun ana-babasına veya çocuğun bakımını üstlenen diğer kişilere düşer.
3. Taraf Devletler, ulusal durumlarına göre ve olanakları ölçüsünde, ana babaya ve çocuğun bakımını üstlenen diğer kişilere, çocuğun bu hakkının uygulanmasında yardımcı olmak amacıyla gerekli önlemleri alır ve gereksinim olduğu takdirde özellikle beslenme, giyim ve barınma konularında maddi yardım ve destek programları uygularlar.
4. Taraf Devletler, Taraf Devlet ülkesinde veya başka ülkede bulunsun; ana-babası veya çocuğa karşı mali sorumluluğu bulunan diğer kişiler tarafından, çocuğun bakım giderlerinin karşılanmasını sağlamak amacıyla her türlü uygun önlemi alırlar. Özellikle çocuğa karşı mali sorumluluğu olan kişinin, çocuğun ülkesinden başka bir ülkede yaşaması halinde, Taraf Devletler bu konuya ilişkin uluslararası anlaşmalara katılmayı veya bu tür anlaşmalar akdinin yanı sıra başkaca uygun düzenlemelerin yapılmasını teşvik ederler.

Madde 28

1. Taraf Devletler, çocuğun eğitim hakkını kabul ederler ve bu hakkın fırsat eşitliği temeli üzerinde tedricen gerçekleştirilmesi görüşüyle özellikle:
   a) İlköğretimi herkes için zorunlu ve parasız hale getirirler;
   b) Orta öğretim sistemlerinin genel olduğu kadar mesleki nite likte de olmak üzere çeşitli biçimlerde örgütlenmesini teşvik ederler ve bunların tüm çocuklara açık olmasını sağlarlar ve gerekli durumlarda mali yardım yapılması ve öğretimi parasız kılmak gibi uygun önlemleri alırlar;
   c) Uygun bütün araçları kullanarak, yüksek öğretimi yetenekleri doğrultusunda herkese açık hale getirirler;
   d) Eğitim ve meslek seçimine ilişkin bilgi ve rehberliği bütün çocuklar için elde edilir hale getirirler;
   e) Okullarda düzenli biçimde devamın sağlanması ve okulu terk etme oranlarının düşürülmesi için önlem alırlar.
2. Taraf Devletler, okul disiplininin çocuğun insan olarak taşıdığı saygınlıkla bağdaşır biçimde ve bu Sözleşmeye uygun olarak yürütülmesinin sağlanması amacıyla gerekli olan tüm önlemleri alırlar.
3. Taraf Devletler eğitim alanında, özellikle cehaletin ve okuma yazma bilmemenin dünyadan kaldırılmasına katkıda bulunmak ve çağdaş eğitim yöntemlerine ve bilimsel ve teknik bilgilere sahip olunmasını kolaylaştırmak amacıyla uluslararası işbirliğini güçlendirir ve teşvik ederler. Bu konuda, gelişmekte olan ülkelerin gereksinimleri özellikle göz önünde tutulur.

Madde 29

1. Taraf Devletler çocuk eğitiminin aşağıdaki amaçlara yönelik olmasını kabul ederler;
   a) Çocuğun kişiliğinin, yeteneklerinin, zihinsel ve bedensel yeteneklerinin mümkün olduğunca geliştirilmesi;
   b) İnsan haklarına ve temel özgürlüklere, Birleşmiş Milletler Antlaşmasında benimsenen ilkelere saygısının geliştirilmesi;
   c) Çocuğun ana-babasına, kültürel kimliğine, dil ve değerlerine, çocuğun yaşadığı veya geldiği menşe ülkenin ulusal değerlerine ve kendisininkinden farklı uygarlıklara saygısının geliştirilmesi;
   d) Çocuğun, anlayışı, barış, hoşgörü, cinsler arası eşitlik ve ister etnik, ister ulusal, ister dini gruplardan, isterse yerli halktan olsun, tüm insanlar arasında dostluk ruhuyla, özgür bir toplumda, yaşantıyı, sorumlulukla üstlenecek şekilde hazırlanması;
   e) Doğal çevreye saygısının geliştirilmesi,
2. Bu maddenin veya 28 inci maddenin hiçbir hükmü gerçek ve tüzel kişilerin öğretim kurumları kurmak ve yönetmek özgürlüğüne, bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ilkelere saygı gösterilmesi ve bu kurumlarda yapılan eğitimin Devlet tarafından konulmuş olan asgari kurallara uygun olması koşuluyla, aykırı sayılacak biçimde yorumlanmayacaktır.

Madde 30

Soya, dine ya da dile dayalı azınlıkların ya da yerli halkların var olduğu Devletlerde, böyle bir azınlığa mensup olan ya da yerli halktan olan çocuk, ait olduğu azınlık topluluğunun diğer üyeleri ile birlikte kendi kültüründen yararlanma, kendi dinine inanma ve uygulama ve kendi dilini kullanma hakkından yoksun bırakılamaz.

Madde 31

1. Taraf Devletler çocuğun dinlenme, boş zaman değerlendirme, oynama ve yaşına uygun eğlence (etkinliklerinde) bulunma ve kültürel ve sanatsal yaşama serbestçe katılma hakkını tanırlar.
2. Taraf Devletler, çocuğun kültürel ve sanatsal yaşama tam olarak katılma hakkını saygı duyarak tanırlar ve özendirirler ve çocuklar için, boş zamanı değerlendirmeye, dinlenmeye, sanata ve kültüre ilişkin (etkinlikler) konusunda uygun ve eşit fırsatların sağlanmasını teşvik ederler.

Madde 32

1. Taraf Devletler, çocuğun, ekonomik sömürüye ve her türlü tehlikeli işte ya da eğitimine zarar verecek ya da sağlığı veya bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlâksal ya da toplumsal gelişmesi için zararlı olabilecek nitelikte çalıştırılmasına karşı korunma hakkını kabul ederler.
2. Taraf Devletler, bu maddenin uygulamaya konulmasını sağlamak için yasal, idari, toplumsal ve eğitsel her önlemi alırlar. Bu amaçlar ve öteki uluslararası belgelerin ilgili hükümleri göz önünde tutularak, Taraf Devletler özellikle şu önlemleri alırlar:
   a) İşe kabul için bir ya da birden çok asgari yaş sınırı tespit ederler;
   b) Çalışmanın saat olarak süresi ve koşullarına ilişkin uygun düzenlemeleri yaparlar.
   c) Bu maddenin etkili biçimde uygulanmasını sağlamak için ceza veya başka uygun yaptırımlar öngörürler.

Madde 33

Taraf Devletler, çocukların uluslararası anlaşmalarda tanımladığı biçimde uyuşturucu ve psikotrop maddelerin yasadışı kullanımına karşı korunması ve çocukların bu tür maddelerin yasadışı üretimi ve kaçakçılığı alanında kullanılmasını önlemek amacıyla, yasal, sosyal ve eğitsel niteliktekiler de dahil olmak üzere, her türlü uygun önlemleri alırlar.

Madde 34

Taraf Devletler, çocuğu, her türlü cinsel sömürüye ve cinsel suiistimale karşı koruma güvencesi verirler. Bu amaçla Taraf Devletler özellikle:

a) Çocuğun yasadışı bir cinsel faaliyete girişmek üzere kandırılması veya zorlanmasını;
b) Çocukların, fuhuş, ya da diğer yasadışı cinsel faaliyette bulundurularak sömürülmesini;
c) Çocukların pornografik nitelikli gösterilerde ve malzemede kullanılarak sömürülmesini, önlemek amacıyla ulusal düzeyde ve ikili ile çok taraflı ilişkilerde gerekli her türlü önlemi alırlar.

Madde 35

Taraf Devletler, her ne nedenle ve hangi biçimde olursa olsun, çocukların kaçırılmaları, satılmaları veya fuhuşa konu olmalarını önlemek için ulusal düzeyde ve ikili ve çok yanlı ilişkilerde gereken her türlü önlemleri alırlar.

Madde 36

Taraf Devletler, esenliğine herhangi bir biçimde zarar verebilecek başka her türlü sömürüye karşı çocuğu korurlar.

Madde 37

Taraf Devletler aşağıdaki hususları sağlarlar:

a) Hiçbir çocuk, işkence veya diğer zalimce, insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele ve cezaya tâbi tutulmayacaktır. On sekiz yaşından küçük olanlara, işledikleri suçlar nedeniyle idam cezası verilemeyeceği gibi salıverilme koşulu bulunmayan ömür boyu hapis cezası da verilmeyecektir.
b) Hiçbir çocuk yasadışı ya da keyfi biçimde özgürlüğünden yoksun bırakılmayacaktır. Bir çocuğun tutuklanması, alıkonulması veya hapsi yasa gereği olacak ve ancak en son başvurulacak bir önlem olarak düşünülüp, uygun olabilecek en kısa süre ile sınırlı tutulacaktır.
c) Özgürlüğünden yoksun bırakılan her çocuğa insancıl biçimde ve insan kişiliğinin özünde bulunan saygınlık ve kendi yaşındaki kişilerin gereksinimleri göz önünde tutularak davranılacaktır. Özgürlüğünden yoksun olan her çocuk, kendi yüksek yararı aksini gerektirmedikçe, özellikle yetişkinlerden ayrı tutulacak ve olağanüstü durumlar dışında ailesi ile yazışma ve görüşme yoluyla ilişki kurma hakkına sahip olacaktır.
d) Özgürlüğünden yoksun bırakılan her çocuk, kısa zamanda yasal ve uygun olan diğer yardımlardan yararlanma hakkına sahip olacağı gibi özgürlüğünden yoksun bırakılmasının yasaya aykırılığını bir mahkeme veya diğer yetkili, bağımsız ve tarafsız makam önünde iddia etme ve böylesi bir işlemle ilgili olarak ivedi karar verílmesini isteme hakkına da sahip olacaktır.

Madde 38

1. Taraf Devletler, silahlı çatışma halinde kendilerine uygulanabilir olan uluslararası hukukun, çocukları da kapsayan insani kurallarına uymak ve uyulmasını sağlamak yükümlülüğünü üstlenirler.
2. Taraf Devletler, on beş yaşından küçüklerin çatışmalara doğrudan katılmaması için uygun olan bütün önlemleri alırlar.
3. Taraf Devletler, özellikle on beş yaşına gelmemiş çocukları askere almaktan kaçınırlar. Taraf Devletler, on beş ile on sekiz yaş arasındaki çocukların silah altına alınmaları gereken durumlarda, önceliği yaşça büyük olanlara vermek için çaba gösterirler.

4. Silahlı çatışmalarda sivil halkın korunmasına ilişkin uluslararası insani hukuk kuralları tarafından öngörülen yükümlülüklerine uygun olarak, Taraf Devletler, silahlı çatışmadan etkilenen çocuklara koruma ve bakım sağlamak amacıyla mümkün olan her türlü önlemi alırlar.

Madde 39

Taraf Devletler, her türlü ihmal, sömürü ya da suiistimal, işkence ya da her türlü zalimce, insanlık dışı veya aşağılayıcı muamele ya da ceza uygulaması ya da silahlı çatışma mağduru olan bir çocuğun, bedensel ve ruhsal bakımdan sağlığına yeniden kavuşması ve yeniden toplumla bütünleşebilmesini temin için uygun olan tüm önlemleri alırlar. Bu tür sağlığa kavuşturma ve toplumla bütünleştirme, çocuğun sağlığını, özgüvenini ve saygınlığını geliştirici bir ortamda gerçekleştirilir.

Madde 40

1. Taraf Devletler, hakkında ceza yasasını ihlâl ettiği iddia edilen ve bu nedenle itham edilen ya da ihlâl ettiği kabul edilen her çocuğun; çocuğun yaşı ve yeniden topluma kazandırılmasının ve toplumda yapıcı rol üstlenmesinin arzu edilir olduğu hususları göz önünde bulundurularak, taşıdığı saygınlık ve değer duygusunu geliştirecek ve başkalarının da insan haklarına ve temel özgürlüklerine saygı duymasını pekiştirecek nitelikte muamele görme hakkını kabul ederler.
2. Bu amaçla ve uluslararası belgelerin ilgili hükümleri göz-önünde tutularak Taraf Devletler özellikle, şunları sağlarlar:
   a) İşlendiği zaman ulusal ya da uluslararası hukukça yasaklanmamış bir eylem ya da ihmâl nedeniyle hiçbir çocuk hakkında ceza yasasını ihlâl ettiği iddiası ya da ithamı öne sürülemeyeceği gibi böyle bir ihlâlde bulunduğu da kabul edilmeyecektir.
   b) Hakkında ceza kanununu ihlâl iddiası veya ithamı bulunan her çocuk aşağıdaki asgari güvencelere sahiptir:
      I) Haklarındaki suçlama yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılmak;
      II) Haklarındaki suçlamalardan kendilerinin hemen ve doğrudan doğruya; ya da uygun düşen durumlarda ana-babaları ya da yasal vasileri kanalı ile haberli kılınmak ve savunmalarının hazırlanıp sunulmasında gerekli yasal ya da uygun olan başka yardımdan yararlanmak;
      III) Yetkili, bağımsız ve yansız bir makam ya da mahkeme önünde adli ya da başkaca uygun yardımdan yararlanarak ve özellikle çocuğun yaşı ve durumu göz önüne alınmak suretiyle kendisinin yüksek yararına aykırı olduğu saptanmadığı sürece, ana-babası veya yasal vasisi de hazır bulundurularak yasaya uygun biçimde adil bir duruşma ile konunun gecikmeksizin karara bağlanmasının sağlanması;
      IV) Tanıklık etmek ya da suç ikrarında bulunmak için zorlanmamak; aleyhine olan tanıkları sorguya çekmek veya sorguya çekmiş olmak ve lehine olan tanıkların hazır bulunmasının ve sorgulanmasının eşit koşullarda sağlanması;
      V) Ceza yasasını ihlâl ettiği sonucuna varılması halinde, bu kararın ve bunun sonucu olarak alınan önlemlerin daha yüksek yetkili, bağımsız ve yansız bir makam ya da mahkeme önünde yasaya uygun olarak incelenmesi;
      VI) Kullanılan dili anlamaması veya konuşamaması halinde çocuğun parasız çevirmen yardımından yararlanması;
      VII) Kovuşturmanın her aşamasında özel hayatının gizliliğine tam saygı gösterilmesine hakkı olmak;
3. Taraf Devletler, hakkında ceza yasasını ihlâl ettiği iddiası ileri sürülen, bununla itham edilen ya da ihlâl ettiği kabul olunan çocuk bakımından, yalnızca ona uygulanabilir yasaların, usullerin, onunla ilgili makam ve kuruluşların oluşturulmasını teşvik edecek ve özellikle şu konularda çaba göstereceklerdir:
   a) Ceza Yasasını ihlâl konusunda asgari bir yaş sınırı belirleyerek, bu yaş sınırının altındaki çocuğun ceza ehliyetinin olmadığının kabulü;
   b) Uygun bulunduğu ve istenilir olduğu takdirde, insan hakları ve yasal güvencelere tam saygı gösterilmesi koşulu ile bu tür çocuklar için adli kovuşturma olmaksızın önlemlerin alınması.
4. Koruma tedbiri, yönlendirme ve gözetim kararları, danışmanlık, şartlı salıverme, bakım için yerleştirme, eğitim ve meslek öğretme programları ve diğer kurumsal bakım seçenekleri gibi çeşitli düzenlemelerin uygulanmasında, çocuklara durumları ve suçları ile orantılı ve kendi esenliklerine olacak biçimde muamele edilmesi sağlanacaktır.

Madde 41

Bu Sözleşmede yer alan hiçbir husus, çocuk haklarının gerçekleştirilmesine daha çok yardımcı olan ve;

a) Bir Taraf Devletin yasasında; veya
b) Bu Devlet bakımından yürürlükte olan uluslararası hukukta yer alan hükümleri etkilemeyecektir.

II. KISIM

Madde 42

Taraf Devletler, Sözleşme ilke ve hükümlerinin uygun ve etkili araçlarla yetişkinler kadar çocuklar tarafından da yaygın biçimde öğrenilmesini sağlamayı taahhüt ederler.

Madde 43

1. Taraf Devletlerin bu Sözleşme ile üstlendikleri yükümlülükleri yerine getirme konusunda kaydettikleri ilerlemeleri incelemek amacıyla, görevleri aşağıda belirtilen bir Çocuk Hakları Komitesi kurulmuştur.
2. Komite bu Sözleşme ile hükme bağlanan alanda yetenekleriyle tanınmış ve yüksek ahlâk sahibi on uzmandan oluşur. Komite üyeleri Taraf Devletlerce kendi vatandaşları arasından ve kişisel olarak görev yapmak üzere, adil bir coğrafi dağılımı sağlama gereği ve başlıca hukuk sistemleri göz-önünde tutularak seçilirler.
3. Komite üyeleri, Taraf devletlerce gösterilen kişiler listesinden gizli oyla seçilirler. Her Taraf Devlet, vatandaşları arasından bir uzmanı aday gösterebilir.
4. Komite için ilk seçim, bu Sözleşmenin yürürlüğe girişini izleyen altı ay içinde yapılır. Sonraki seçimler iki yılda bir yapılır. Her seçim tarihinden en az dört ay önce, Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreteri, Taraf Devletleri iki ay içinde adaylarını göstermeye yazılı olarak davet eder. Daha sonra Genel Sekreter böylece belirlenen kişilerden, kendilerini gösteren Taraf Devletleri de işaret ederek, alfabetik sıraya göre oluşturduğu bir listeyi, Taraf Devletlere bildirir.
5. Seçimler, Birleşmiş Milletler Teşkilatı Merkezinde, Genel Sekreter tarafından davet edilen Taraf Devletler toplantılarında yapılır. Nisabı, Taraf Devletlerin üçte ikisinin oluşturduğu bu toplantılarda, hazır bulunan ve oy kullanan Devletlerin salt çoğunluğuyla en fazla oy alan kişiler Komiteye seçilir.
6. Komite üyeleri dört yıl için seçilir. Aday gösterildikleri takdirde yeniden seçilebilirler. Ik seçimde seçilmiş olan beş üyenin görevi iki yıl sonra sona erer, bu beş üyenin isimleri ilk seçimden hemen sonra toplantı başkanı tarafından çekilen kura ile belirlenir.
7. Bir komite üyesinin ölmesi veya çekilmesi ya da başka herhangi bir nedenle bir üyenin Komitedeki görevlerini yapamaz hale gelmesi durumunda adaylığını öneren Taraf Devlet, Komitenin onaylaması koşuluyla, böylece boşalan yerdeki görev süresi doluncaya kadar, kendi vatandaşları arasından başka bir uzmanı atayabilir.
8. Komite, iç tüzüğünü kendisi belirler.
9. Komite, memurlarını iki yıllık bir süre için seçer.
10. Komite toplantıları olağan olarak Birleşmiş Milletler Teşkilatı Merkezinde ya da Komite tarafından belirlenecek başka uygun bir yerde yapılır. Komite olağan olarak her yıl toplanır. Komite toplantılarının süresi, gerektiğinde, Genel Kurulca onaylanmak koşuluyla, bu Sözleşmeye Taraf Devletlerin bir toplantısıyla belirlenir veya değiştirilir.
11. Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreteri gerekli maddi araçları ve personeli bu Sözleşme ile kendisine verilen görevleri etkili biçimde görebilmesi amacıyla, Komite emrine verir.
12. Bu Sözleşme uyarınca oluşturulan Komitenin üyeleri, Genel Kurulun onayı ile, Birleşmiş Milletler Teşkilatının kaynaklarından karşılanmak üzere, Genel Kurulca saptanan şart ve koşullar çerçevesinde kararlaştırılan ücreti alırlar.

Madde 44

1. Taraf Devletler, bu Sözleşmede tanınan hakları yürürlüğe koymak için, aldıkları önlemleri ve bu haklardan yararlanma konusunda gerçekleştirilen ilerlemeye ilişkin raporları:
   a) Bu Sözleşmenin, ilgili Taraf Devlet bakımından yürürlüğe giriş tarihinden başlayarak iki yıl içinde,
   b) Daha sonra beş yılda bir, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri aracılığı ile Komiteye sunmayı taahhüt ederler.
2. Bu madde uyarınca hazırlanan raporlarda, bu Sözleşmeye göre üstlenilen sorumlulukların, şayet varsa, yerine getirilmesini etkileyen nedenler ve güçlükler belirtilecektir. Raporlarda ayrıca, ilgili ülkede Sözleşmenin uygulanması hakkında Komiteyi etraflıca aydınlatacak biçimde yeterli bilgi de bulunacaktır.
3. Komiteye etraflı bilgi içeren bir ilk rapor sunmuş olan Taraf Devlet, bu maddenin 1 (b) bendi gereğince sunacağı sonraki raporlarında daha önce verilmiş olan temel bilgileri tekrarlamayacaktır.
4. Komite, Taraf Devletlerden Sözleşmenin uygulamasına ilişkin her türlü ek bilgi isteminde bulunabilir.
5. Komite, iki yılda bir Ekonomik ve Sosyal Konsey aracılığı ile Genel Kurula faaliyetleri hakkında bir rapor sunar.
6. Taraf Devletler kendi raporlarının ülkelerinde geniş biçimde yayımını sağlarlar.

Madde 45

Sözleşmenin etkili biçimde uygulanmasını geliştirme ve Sözleşme kapsamına giren alanda uluslararası işbirliğini teşvik etmek amacıyla:

a) Uzmanlaşmış kurumlar, UNICEF ve Birleşmiş Milletler Teşkilatının öteki organları, bu Sözleşmenin kendi yetki alanlarına ilişkin olan hükümlerinin uygulanmasının incelenmesi sırasında, temsil edilmek hakkına sahiptirler. Komite; uzmanlaşmış kurumları, UNICEF'i ve uygun bulduğu öteki yetkili kuruluşları, kendi yetki alanlarını ilgilendiren konularda uzman olarak görüş vermeye davet edebilir. Komite, uzmanlaşmış kurumları, UNICEF'i ve Birleşmiş Milletler Teşkilatının öteki organlarını kendi faaliyet alanlarına ilişkin ke-

simlerde Sözleşmenin uygulanması hakkında rapor sunmaya davet edebilir;

b) Komite, uygun bulduğu takdirde, Taraf Devletlerce sunulmuş, bir istem içeren ya da teknik danışma veya yardım ihtiyacını belirten her raporu, gerekiyorsa Komitenin bu istek veya ihtiyaca ilişkin tavsiye ve gözlemlerini de ekleyerek, uzmanlaşmış kurumlara, UNICEF'e ve öteki yetkili kuruluşlara gönderir;

c) Komite, Genel Kurula Genel Sekreterden Komite adına çocuk haklarına ilişkin sorunlarda incelemeler yaptırması isteğinde bulunulmasını, tavsiye edebilir;

d) Komite, bu Sözleşmenin 44 ve 45 inci maddeleri uyarınca alınan bilgilere dayanarak, telkin ve genel nitelikte tavsiyelerde bulunabilir. Bu telkin ve genel nitelikteki tavsiyeler, ilgili olan her Taraf Devlete gönderilir ve şayet varsa, Taraf Devletlerin yorumları ile birlikte Genel Kurulun dikkatine sunulur.

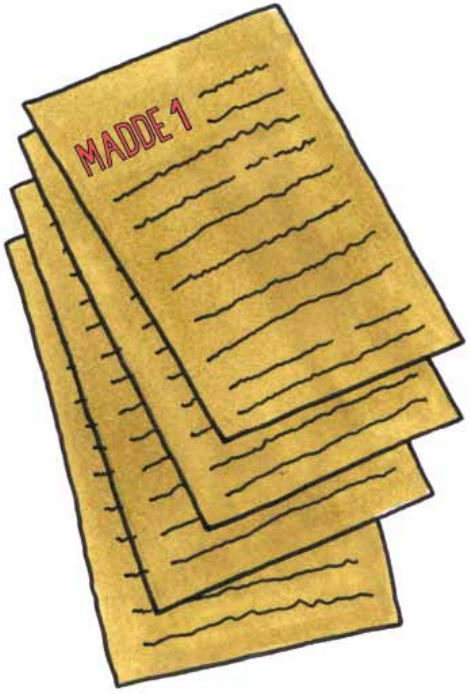

III. KISIM

Madde 46
Bu Sözleşme bütün Devletlerin imzasına açıktır.

Madde 47
Bu Sözleşme onaylamaya bağlı tutulmuştur. Onay belgeleri Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreteri nezdine tevdi edilecektir.

Madde 48
Bu Sözleşme bütün Devletlerin katılmasına açık olacaktır. Katılma belgeleri Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreteri nezdine tevdi edilecektir.

Madde 49
1. Bu Sözleşme, yirminci onay ya da katılma belgesinin Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreteri nezdine tevdi tarihini izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.
2. Yirminci onay ya da katılma belgesinin tevdiinden sonra bu Sözleşmeyi onaylayacak ya da ona katılacak Devletlerin her biri için, bu Sözleşme, söz konusu Devletin onay ya da katılma belgesini tevdi tarihinden sonraki otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.

Madde 50
1. Bu Sözleşmeye Taraf herhangi bir Devlet bir değişiklik önerisinde bulunabilir ve buna ilişkin metni Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreteri nezdine tevdi edebilir. Genel Sekreter bunun üzerine değişiklik önerisini Taraf Devletlere, önerinin incelenmesi ve oya konulması amacıyla bir Taraf Devletler Konferansı oluşturulmasını isteyip istemediklerini kendisine bildirmeleri kaydıyla, iletir. Böyle bir duyuru tarihini izleyen dört ay içinde Taraf Devletlerin en az üçte biri söz konusu konferansın toplanmasından yana olduklarını ifade ederlerse Genel Sekreter, Birleşmiş Milletler Teşkilatı çerçevesinde bu konferansı düzenler. Konferansta hazır bulunan ve oy kullanan Taraf Devletlerin çoğunluğu tarafından kabul edilen her değişiklik, onay için Birleşmiş Miletler Genel Kuruluna sunulur.
2. Bu maddenin 1 inci fıkrasında yer alan hükümlere uygun olarak kabul edilen bir değişiklik, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca onaylandığı ve bu Sözleşmeye Taraf Devletlerin üçte iki çoğunluğu tarafından kabul edildiği zaman yürürlüğe girer.
3. Bir değişiklik yürürlüğe girdiği zaman, onu kabul eden Taraf Devletler bakımından bağlayıcılık taşır. Öteki Taraf Devletler bu Sözleşme hükümleri ve daha önce kabul ettikleri her değişiklikle bağlı kalırlar.

Madde 51
1. Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreteri, onay ya da katılma anında yapılabilecek çekincelerin metnini alacak ve bütün Devletlere bildirecektir.
2. Bu Sözleşmenin amacı ve konusu ile bağdaşmayan hiçbir çekinceye izin verilmeyecektir.
3. Çekinceler, Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreterince, geri alınacağına ilişkin bildirimde bulunma yoluyla her zaman geri alınabilir. Bunun üzerine Genel Sekreter, bütün Devletleri haberdar eder. Böyle bir bildirim, Genel Sekreter tarafından alındığı tarihte işlerlik kazanır.

Madde 52
Bir Taraf Devlet, bu Sözleşmeyi, Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreterine vereceği yazılı bildirim yoluyla feshedebilir. Fesih, bildirimin Genel Sekreter tarafından alınması tarihinden bir yıl sonra geçerli olur.

Madde 53
Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreteri, bu Sözleşmenin tevdi makamı olarak belirlenmiştir.

Madde 54
İngilizce, Arapça, Çince, İspanyolca, Fransızca ve Rusça metinleri de aynı derecede geçerli olan bu Sözleşmenin özgün metni, Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Sekreteri nezdine tevdi edilecektir.

Hükümetleri tarafından tam yetkili kılınan aşağıda imzaları bulunan Temsilciler, yukarıdaki kuralların ışığında, bu
Sözleşmeyi imzalamışlardır.

„İhtirazı Kayıt:
Türkiye Cumhuriyeti Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 17, 29 ve 30. maddeleri hükümlerini T.C. Anayasası ve 24 Temmuz 1923 tarihli Lozan Anlaşması hükümlerine ve ruhuna uygun olarak yorumlama hakkını saklı tutmaktadır."

UNICEF Türkiye Temsilciliği tarafından hazırlanmıştır.

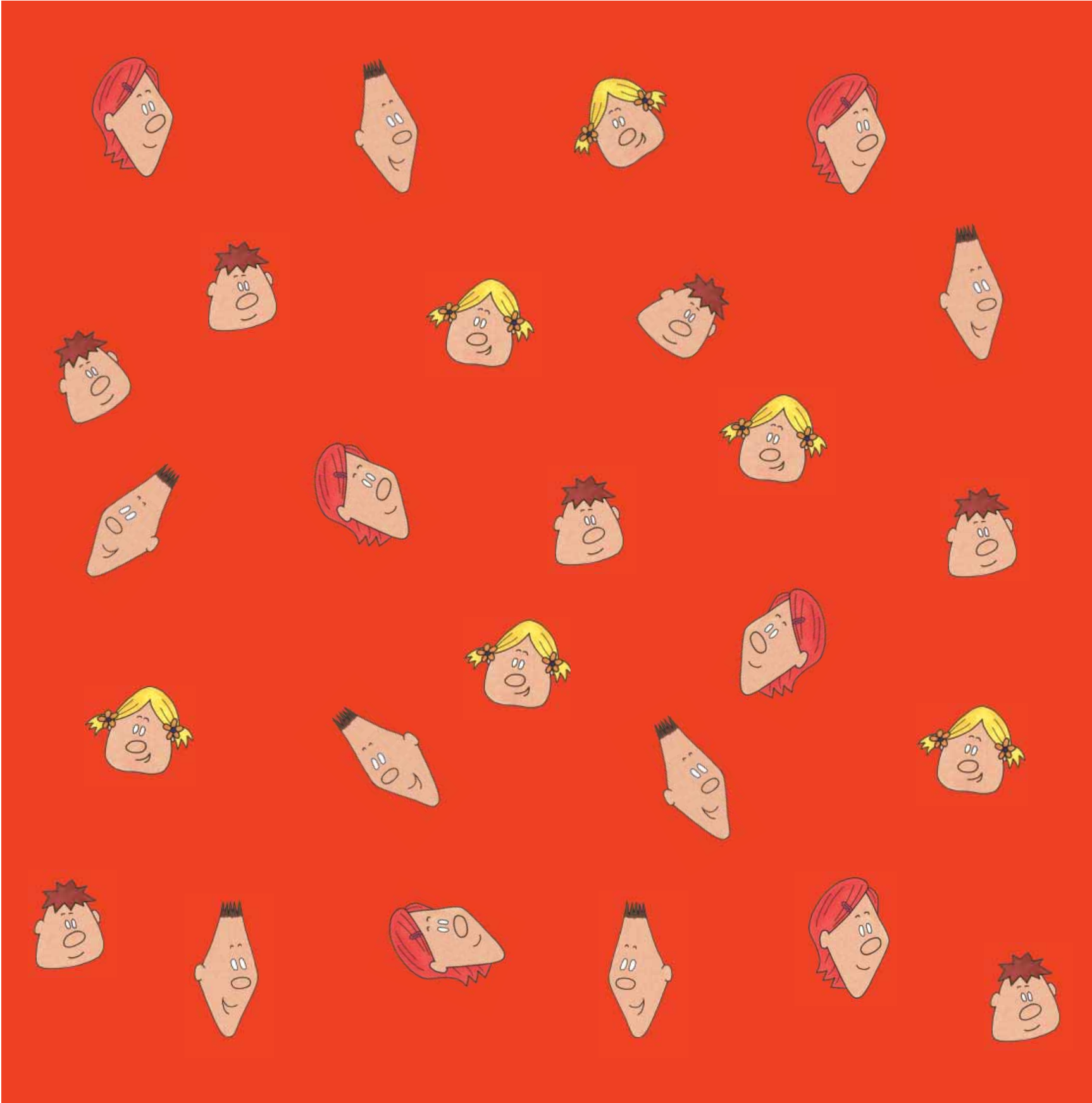

Çocukların Hakları

„Çocuklar sürekli rahatsız edilmemeliler!"

Eh, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde bunu tabii çok daha zor anlaşılır bir şekilde ifade etmişler. Yasa metinleri çoğunlukla oldukça zor anlaşılır şekilde yazılmış oluyorlar. Nerdeyse kimse onları ilk okuyuşta anlayamıyor.
Federal Gençlik Bakanlığı için, çocukların kendi haklarını bilmeleri önemli!
Bunun için çocuk haber programı logo! çocukların haklarını kolay, açık cümlelerle açıkladı.
Artık sadece açıp bakmanız gerekiyor.

Keyifli okumalar!